

university of
 groningen

‘CENTRUMVISIE UITHUIZEN’ CONFLICT OR CONSENSUS?

A RESEARCH ON THE SOCIAL DYNAMICS BETWEEN THE MUNICIPALITY
OF EEMSMOND AND THE INHABITANTS OF UITHUIZEN

Bachelor Thesis
Oscar Kamminga S2736381
ir. B.M. Boumans & MSc N.A. Busscher
Faculty of Spatial Sciences
University of Groningen
12-06-2017

ABSTRACT

Reaching a consensus in planning projects is often a difficult and time consuming task. This is also the case for the Centrumvisie Uithuizen. The Centrumvisie Uithuizen is a project that is initiated by the municipality of Eemsmond in the northern part of the province of Groningen. The centre of Uithuizen is generally perceived as unattractive and there are many vacant buildings. The goal of the project is to improve the quality and competitive position of the village centre. The project might have an unwanted outcome if there are conflicting interests. The aim of this thesis is to find out to what extent the wishes and expectations of the inhabitants of Uithuizen correspond with the ideas and motivations of the municipality of Eemsmond. Research was done by using qualitative as well as quantitative methods. Inhabitants were asked their opinion by using questionnaire surveys. Also, a representative of the municipality was interviewed. Their views were compared in the analysis. The analysis is structured in three themes that are relevant for this project in particular, namely Heritage, Centre Development and Citizen Participation. An outcome of the research is that there seems to be a consensus about the need for improvement of the centre of Uithuizen. Both the inhabitants and the municipality recognize this. However, on smaller scale there seem to be conflicting interests. The municipality intends on re-opening the Boterdiep harbour while the opinion of the inhabitants on that topic is unclear. Inhabitants and the municipality find different elements in relation to centre development important. Inhabitants are not satisfied about the participation process while the municipality did put effort in involving inhabitants. So there is an overall consensus about the plan but the practical implications still remain reason for conflict.

Keywords

Centrumvisie • Heritage • Waterfront Development • Connectivity • Citizen Participation • Competitiveness

TABLE OF CONTENTS

Abstract.....	2
1. Introduction.....	5
1.1 Background.....	5
1.2 Problem Statement.....	6
1.3 Thesis Outline.....	7
2. Theoretical Framework.....	8
2.1 Heritage.....	8
2.1.1 Defining Heritage.....	8
2.1.2 Staged Authenticity.....	8
2.1.3 Heritage & Tourism.....	8
2.2 Centre Development.....	9
2.2.1 Competitive Settlements.....	9
2.2.2 Designing Spaces.....	9
2.2.3 Waterfront Development.....	10
2.3 Citizen Participation.....	10
2.3.1 Advantages and Disadvantages.....	10
2.3.2 Ladders of Citizen Participation.....	11
2.3.3 Entrepreneurs and Planning.....	12
2.4 Conceptual Model.....	12
3. Methods.....	13
3.1 Methods Used.....	13
3.2 Instruments for data collection.....	13
3.2.1 Questionnaires.....	13
3.2.2 Interview.....	14
3.3 Ethical Issues.....	14
4. Results.....	15
4.1 General Opinion.....	15
4.2 Heritage.....	15
4.3 Centre Development.....	16
4.4 Citizen Participation.....	17
5. Conclusion.....	20

6. References	21
7. Appendices	24
7.1 Questionnaire survey	24
7.2 Statistics SPSS	28
7.3 Interview Guide	29
7.4 Transcript	31

1. INTRODUCTION

1.1 Background

Planning is not bound to strict rules on how to execute plans and programmes (De Roo, 2013). It is an ongoing process of negotiations and coordination. This is apparent in all planning projects, including the Centrumvisie Uithuizen. Uithuizen is a village in the northern part of the province of Groningen. The village has approximately 5000 inhabitants and is part of the municipality of Eemsmond (CBS, 2016). Uithuizen developed as an important settlement for services and supplies after the second world war (Eemsmond, 2016). After the 70's there were a series of expansions and spatial interventions that followed from a modernistic approach (Eemsmond, 2016). The spatial quality of Uithuizen has been deteriorating ever since, despite some attempts to reverse the negative effects. This can be accounted to the fact that modernist planning has often overlook the human dimension of planning (Gehl, 2010). Another negative aspect of Uithuizen is the poor connectivity. Uithuizen is, in addition to that, hard to navigate through for people who are unfamiliar with it.

One of the main spatial interventions has been the filling of the Boterdiep canal. The Boterdiep used to be the most important connection from the city of Groningen to the Hunsingo region (Reinders et al., 2016). The Boterdiep kept its function for transportation until the 70's. But already in 1955 the final part of the canal was filled up (Bolt, 2000). This decision was made because Uithuizen was growing and there was a need for housing and space for public activities. This created a large square which is called the 'Blink'. Figure 1 and 2 display the old and the current situation.

Figure 1 & 2 The old harbour where the Blink is located now and the current state of the Blink. Source left: (Oud Uithuizen 2016) Source right: (Mapio, 2017)

The centre of Uithuizen has many vacant buildings which can lead to a negative spill-over effects (Eemsmond, 2016). This is why the municipality has initiated a project for the centre of Uithuizen. The project is called the Centrumvisie Uithuizen. The goal of the project is the revitalise the centre of Uithuizen by creating a liveable and sustainable environment. This should ensure the regional function that Uithuizen has. The municipality aims to do this by implementing new measures like the re-opening of the Boterdiep harbour on the location where the Blink is now. Figure 3 displays what area is regarded as centre of Uithuizen by the municipality of Eemsmond (Eemsmond, 2016). This area is defined as a core shopping location. The municipality aims to improve the quality of this area in particular.

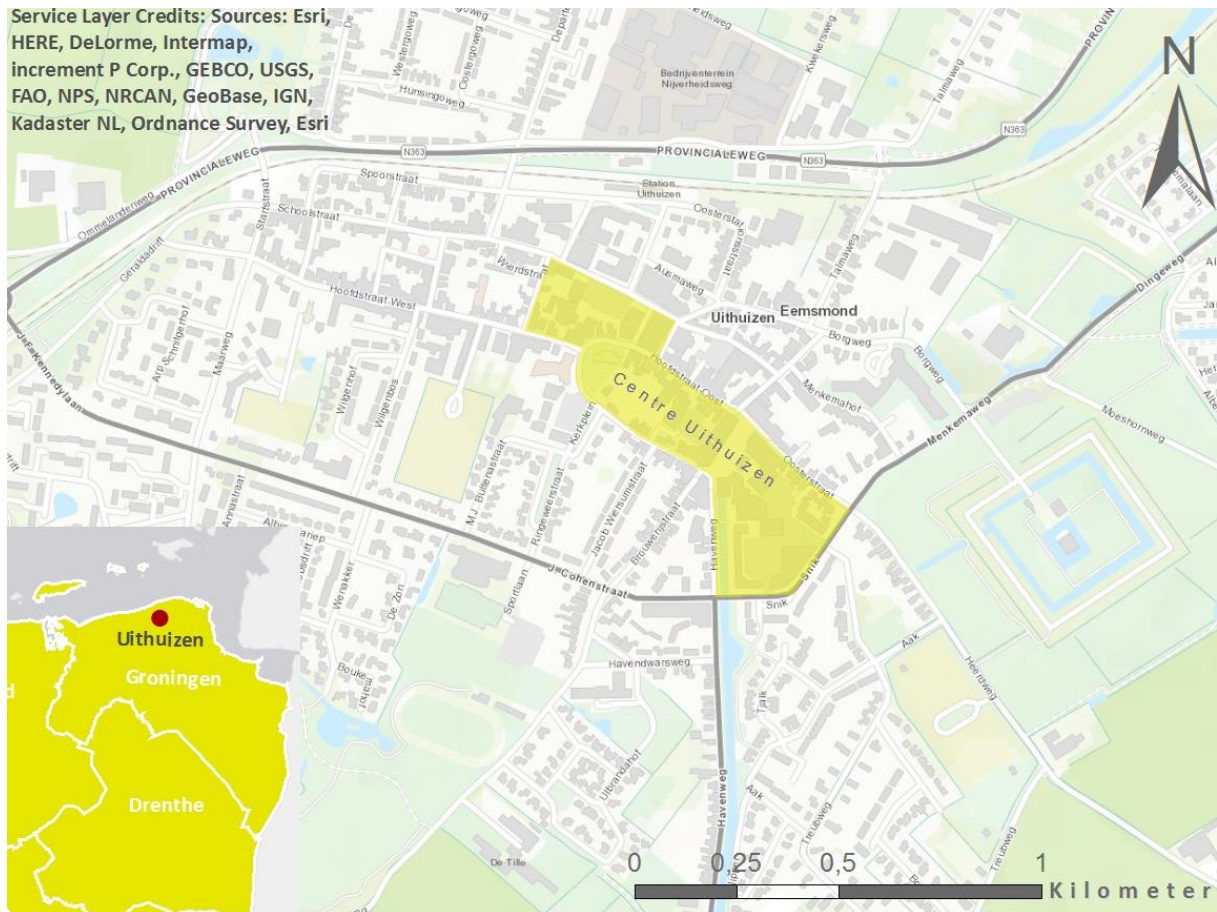

Figure 3 GIS- map of the area of the centre of Uithuizen as it is used in the Centrumvisie.

1.2 Problem Statement

Within planning projects there are different stakeholders. These stakeholders all have a different degrees of influence in the project (De Roo, 2013). This is why planners and policymakers should understand societal needs thoroughly. Conflict can arise without this understanding. Two major parties in the Centrumvisie project are the municipality of Eemsmond who initiated the plan and the inhabitants of Uithuizen who will experience the direct effects of the project. A discrepancy between the wishes and expectations of the inhabitants of Uithuizen and the motivations and ideas of the municipality of Eemsmond could arise if the interests of both parties are not mediated sufficiently. This results in the following research question:

To what extent do the desires and expectations of the inhabitants of Uithuizen correspond with the motivations and ideas of the municipality of Eemsmond regarding Centrumvisie Uithuizen?

The main-question can be interpreted as rather broad. It is therefore necessary to narrow down the scope of the research into themes. The research is subdivided into three themes that serve as a framework for the theory, the data collection and the analysis of the results. For each theme a comparison is made between the municipality on the one side and the inhabitants on the other. De Roo (2013) describes a difficulty for planning with multiple stakeholders. Hence, the hypothesis is that there will some degree of conflict between both parties.

The first theme is Heritage. Heritage has been chosen as one of the main topics of this thesis because the Centrumvisie involves elements of heritage. Heritage can be regarded as a contemporary use of the past (Graham et al., 2000). The Centrumvisie aims to implement heritage features in the newly developed centre. Thus heritage becomes an important feature to analyse. This subject is relevant for existing heritage theory because hardly anything is written about how heritage influences planning and local populations.

Subsequently, there is a focus on elements that make centre development successful. It is interesting to know if the inhabitants and the municipality recognize the importance of the same spatial interventions. This topic has been studied excessively in existing theory and it has a strong societal relevance. These elements will determine how the centre of Uithuizen will look like in the future. If this is not coordinated properly it could cause serious discontent from the inhabitants.

The last theme is citizen participation. The relevance of this topic follows from the notion that participation results in higher quality decisions (Brabham, 2009; Sanoff, 2005). It is therefore interesting to get a better understanding of the participation dynamics regarding the Centrumvisie. Participation of citizens and the degree of cooperation can have a significant influence on the consensus between both parties.

Research on the three themes is done with the following sub-questions:

- What is the role of heritage in the development of the plan Centrumvisie Uithuizen?
- Which elements are important for centre redevelopment and how do they feature in the Centrumvisie Uithuizen?
- To what degree are the inhabitants of Uithuizen able to participate in the Centrumvisie Uithuizen?

This research can be regarded relevant for the community and the municipality as it aims to clarify whether there is a consensus or a conflict of interests between both parties. Knowing this could improve the process of developing a sustainable environment where all interests are taken into account.

1.3 Thesis Outline

A theoretical framework is given in chapter two. This provides relevant theories and literature for the three themes. Firstly heritage is defined and followed by two relevant concepts. Centre development is discussed secondly. This part focusses on elements that increase the competitiveness of settlements on a regional and local scale. Citizen participation will be defined and elaborated on thirdly.

Chapter three describes and elaborates on the method that is used for the research. Ethical issues are explained also. The results are elaborated on in chapter four. A conclusion will be derived from the results in chapter five. Relevant sources of information are added in the appendix.

2. THEORETICAL FRAMEWORK

2.1 Heritage

2.1.1 Defining Heritage

Heritage is a complicated term. This makes that the definition of heritage tends to vary. Harvey (2008) states that heritage is an inevitably open-ended repetition of cultural memory that has no beginning or end. According to Larkham (1995) heritage is *“all things to all people”*. A more concrete definition would be *“elements that a society wishes to keep”* (Timothy & Boyd, 2003). This could be both intentional or unintentional and tangible and intangible (Blake, 2000). What all definitions have in common is that heritage has a link to the past but is constructed in the present (Williams & Lew, 2015; Lowenthal, 2006; Harvey, 2001). Or as Graham et al. (2000) put it: *“Heritage can be defined as a contemporary use of the past”*. This makes that the meaning that is given to a certain heritage object or phenomenon can vary between cultural periods (Williams & Lew, 2015). So heritage is a socio-cultural construct. Communities in the present define what they think is heritage by being selective of the past.

2.1.2 Staged Authenticity

Heritage can be linked to the concept of staged authenticity. Johnson and Thomas (1995) state that heritage can be seen as *“virtually anything by which some kind of link, however tenuous or false, may be forged with the past”*. This implies that heritage does not necessarily has to be something that is factual. It is, like mentioned, something socially constructed. Heritage can thus be created at will for varying purposes.

Staged authenticity is based on the idea that tourists are in search of an authentic experience as opposed to superficial everyday life (McCannel, 1973). Tourists are, however, often confronted and satisfied with inauthentic experiences. Tourists see a staged form of authenticity in the *“front region”* while life may differ very much from this in the *“back region”*, the way how people really live. Cohen (1988) has come with the concept of *“emergent authenticity”* to show that authenticity is not static but dynamic. According to him authenticity is negotiable. An attraction or phenomenon that is perceived as inauthentic can become authentic in the course of time. This could also be the case with the cultural elements of the Centrumvisie Uithuizen.

2.1.3 Heritage & Tourism

It is convenient to know current tourism statistics of the municipality of Eemshoek in order to determine whether the municipality has potential for growth in the tourism sector in the future. The economic importance of the recreation and tourism sector in the Wadden area can be represented by employment rates in the sector (Sijstma et al., 2008). However, recreation and tourism cannot be derived from public statistics (Sijstma et al., 2008). Sijstma et al. (2008) make the assumption that recreation and tourism can be measured with employment rates in the foodservice (Horeca) and leisure industry. They found that only 5% of total employment in the municipality of Eemshoek is connected to the foodservice and leisure industry. Compared to other municipalities in the Wadden area this is insignificant.

Heritage tourism has been a growing sector within the tourism industry (William & Lew, 2015). There are various heritage attractions like, for example, museums and galleries. Industrial heritage can also be

regarded as destination for heritage tourism (William & Lew, 2015). The Boterdiep canal has functioned as industrial harbour in the past and has thus potential for becoming relevant as heritage attraction.

2.2 Centre Development

2.2.1 Competitive Settlements

Castells (1996) describes the emergence of a network society. This entails a changing society with social connections that increasingly span across space. In geography this is closely linked to globalisation and the fact that distance has become relatively smaller due to increased mobility. Proximity has become less relevant (Hajer & Zonneveld, 2010). This explains why regional development policy tends to emphasize more on connectivity than on proximity. This also means that competition for businesses and regional entities like municipalities is increasing. A different aspect of what Castells (1996) describes is a different consumer pattern of space. There has been a shift from a quantitative view on housing, work and leisure to a qualitative one. This results in the need for high quality locations. Regional development policy should therefore be focussed on creating attractive places in order to be successful and competitive (Hajer & Zonneveld, 2010).

2.2.2 Designing Spaces

The centre of Uithuizen is about to go through a major change. One of the goals of the municipality of Eemsmond is to create a more attractive centre for inhabitants and visitors (Eemsmond, 2016). Therefore, it is essential to know what makes a centre attractive. The present centre of Uithuizen is marked by modernist architecture and planning. Gehl (2010) argues that modernists have overlooked the human dimension of the city, in this case Uithuizen. There will be further elaborated on elements that enhance the attractiveness of the centre.

Gehl (2010) emphasises that walkability is crucial for the development of lively, safe and sustainable areas. Because of its benefits, walkability has become a major aspect of revitalising and regenerating urban environments (Cheshmehzangi, 2015). The built environment influences walkability and therefore the liveability and sustainability of a place. The potential of a settlement is strengthened if spatial configurations are focussed on inclusiveness and walkability (Cheshmehzangi, 2015). This can be achieved by providing short walking distances, a cohesive path structure and attractive places (Bauckman, 2016; Davies, 2015). Attractive spaces can be constructed through several spatial interventions. Whyte (1988) found that places attract people if there is place for them to sit. Attracting people to stay increases the chance that they will engage with a place (Carmona, 2010). This means that they stay longer. Whyte (1980) stated that people attract other people, which enhances the liveliness of a place. Other attractive elements are the presence of trees and water (Whyte, 1988). The current Blink lacks all these elements except from two benches.

Figure 4 presents an overarching model that displays important elements that have a positive influence on a place. Some of them have been highlighted above. This model shows that the construction of an attractive place consists of many tangible and intangible attributes that have an interrelation.

2.2.3 Waterfront Development

Settlements all around the world put effort in reinventing their waterfront (Willems et al., 2015). The reintroduction of a waterway on the Blink could enhance the attractiveness. Unused harbours have proven to be a suitable location for waterfront development (Carmona, 2010). The canal, in this case the Boterdiep has to become an integrated part of centre (Bauckman, 2016). This can be achieved by implementing measures that can be found in figure 4. Other factors that could enhance this relation are the presence of commercial and public amenities (Bauckman, 2016). Commercial spaces, like restaurants, should reach out to the canal to create a uniform urban fabric.

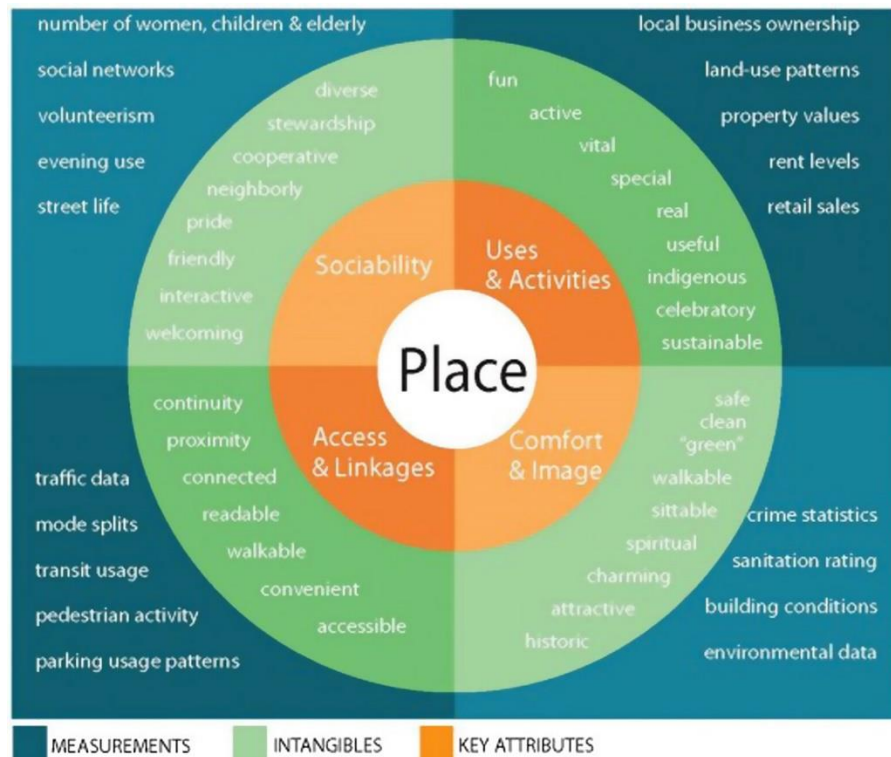

Figure 4 - Elements that enhance the quality of a place. Source: Bauckman, 2016

2.3 Citizen Participation

2.3.1 Advantages and Disadvantages

Participatory planning became increasingly popular in the 1960's when top down rational-comprehensive planning proved to be unsuccessful (Berman, 2017). The general opinion seems to be that the involvement of citizens in decision making is a good thing (Callahan, 2007). Or as Arnstein (1969) puts it:

"The idea of citizen participation is a little like eating spinach: no one is against it in principle because it is good for you."

Citizen participation can be defined as a manner of policy making in which citizens have direct or indirect influence on the development, implementation or evaluation of a plan (Dinjens, 2010). The goal of participation is to gain public support or to reach a public consensus (De Roo, 2013). Citizen participation has widely recognized advantages that will be outlined shortly. Citizens tend to feel more responsible for public matters if they have had a say in the process (Michels & de Graaf, 2010). Citizen participation

increases public engagement (Sanoff, 2005). A higher level of engagement contributes to the legitimacy of decisions made in the planning process (Hendriks et al., 2007; Edelenbos et al., 2005). De Graaf (2007) states that decision making becomes more efficient. Decisions are not only made more efficiently, the decisions are also of higher quality (Brabham, 2009). A better system builds trust among citizens (Callahan, 2007; Sanoff, 2005).

There are, however, contrasting beliefs that highlight the negative aspects of citizens participation. Michels (2012) states that not all relevant groups and interests are always represented in the process. In reality the participation panels mostly attract older native males with a high education level (Rob, 2010). Other groups are often underrepresented. Citizen participation also adds to the level of bureaucracy and ineffectiveness. Decision making becomes time consuming and citizens tend to be selfish and passive (Callahan, 2007).

2.3.2 Ladders of Citizen Participation

Citizen participation is just a different term for citizen power according to Arnstein (1969). The redistribution of power is the thing that can increase the influence of citizens in policy making. There can be citizen participation without the redistribution of power. In this case citizen participation is an empty ritual (Arnstein, 1969). Arnstein created a model with eight levels (Figure 5). Each level indicates the extent to which citizens have power to determine the end-product.

In reality most participation regarding planning issues falls in the second category of tokenism. Intensive participation is mostly found in small scale projects on a local level. In more complex projects citizen participation is often limited (De Roo, 2013).

The ladder model of Arnstein (1969) is relatively old even though it is still often referred to as relevant in modern literature (Houwelingen et al., 2014; De Roo, 2013). The existing model is adjusted by Edelenbos and Monnikenhof (1998). Their model is called the "Degrees of interactivity". The model is relatively similar to the model of Arnstein but lacks two steps on the highest and lowest level. *Manipulation* and *Citizen control* are not represented in the newer model. Because these two steps represent no level of participation at all. It is either government control or citizen control. This makes that model of Edelenbos and Monnikenhof (1998) has more emphasis on actual participation than the model of Arnstein.

Figure 5 Ladder of Citizen Participation. Source: <http://www.georgejulian.co.uk/2013/01/22/social-media-and-citizen-engagement/> From: Arnstein, 1969

1 Co-decide
2 Coproduce
3 Advise
4 Consult
5 Inform

Table 1 Five degrees of interactivity. Source: Edelenbos & Monnikenhof 1998

2.3.3 Entrepreneurs and Planning

Involvement of entrepreneurs in planning projects is increasingly becoming important for planning. From the 80's and onwards policymakers learned to take market-processes in account (De Roo, 2013). Those processes are subjugated to certain spatial conditions. Entrepreneurs are an important aspect when policy makers seek to steer market-processes. Contemporary planning projects have increasingly shifted from a defensive strategy to an offensive strategy (Albrechts, 2006). The first is focussed on combatting negative aspects in a society like a shrinking housing stock or housing shortage. The latter emphasises on creating a sustainable climate that allows a region to grow economically. Creating a favourable situation for entrepreneurs could be regarded as an offensive strategy. It is therefore vital to involve them in the planning process

2.4 Conceptual Model

A conceptual model is made by taking into account the division that exists between the inhabitants and the municipality. This division is followed in the model by the "Ideas and Motivations" and "Expectations and Desires". This research aims to compare these matters for the municipality and the inhabitants respectively. The shaded segment represents the three themes that play a key role. The last box refers to the conclusion. The conclusion will indicate if there is a consensus or a conflict between both parties.

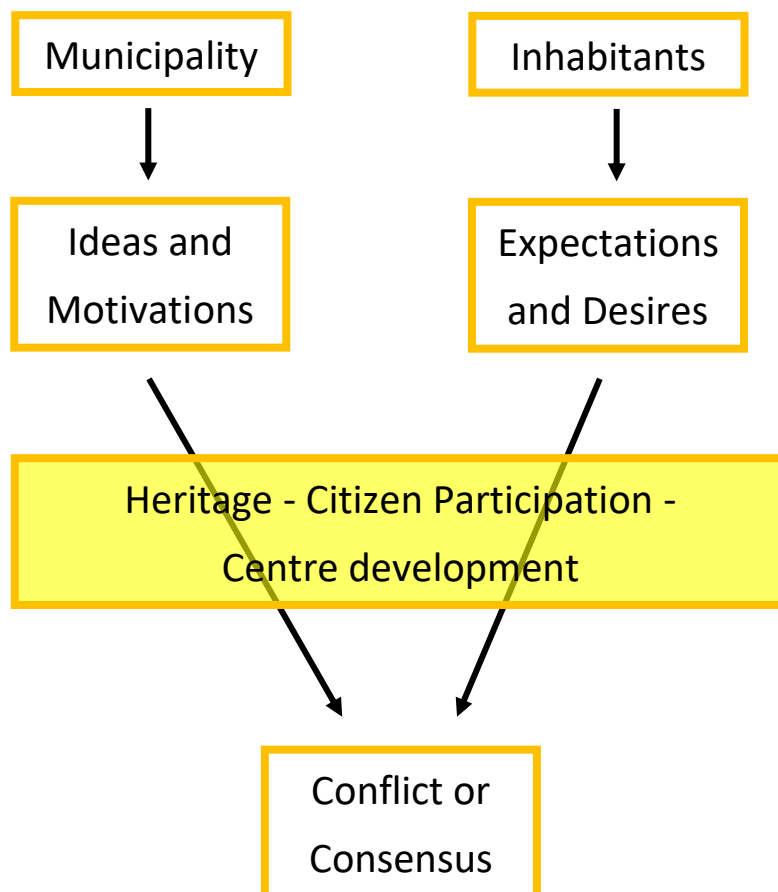

Figure 6 Conceptual model

3. METHODS

3.1 Methods Used

The research methods that geographers use for data collection are often divided in two groups; qualitative and quantitative research methods (Clifford et al., 2010). Quantitative methods involve the use of mathematical modelling and statistical analyses to get a better understanding of geographical phenomena. Qualitative methods are used to explore subjective meanings, values and emotions. This can, for example, be achieved by doing interviews. Quantitative data has the advantage that the results can be put in numbers and thus be statistically analysed. Qualitative methods can provide in-depth information, but are harder to analyse. In this research the two mentioned methods are combined. Combining two different approaches is called triangulation. Triangulation or 'mixed methods' is used to maximize the understanding about a geographical phenomenon (Holt-Jensen, 2009).

Primary data is collected for both methods. The advantage of personally collecting the data is that the questions can be categorized according to the theoretical framework. This enables the researcher to compare the different methods more easily.

Information from the inhabitants of Uithuizen was gathered by doing a questionnaire survey. This quantitative method is chosen because of its ability to gather information from large samples with diverse and relatively many questions (McLafferty, 2010). The municipality has fewer cases. The municipality has several experts working on the project. These individuals can provide in-depth information about the project. Interviews are an adequate way of gathering in-depth information from a small sample (Clifford et al., 2010).

3.2 Instruments for data collection

3.2.1 Questionnaires

A questionnaire survey was conducted to find out what the desires and expectations of the inhabitants are regarding the Centrumvisie project. The survey has been done among the inhabitants of Uithuizen. The respondents were asked whether they were inhabitants of Uithuizen or not, before they were asked to participate in the research. Inhabitants were surveyed on the main square of Uithuizen which is called the 'Blink'. Random people were approached to participate in the research. They were given the option to fill the survey out digitally or on paper. Some people were busy but were willing to participate. They were sent an e-mail with a link to the survey after which they could fill it out anonymously. The digital data was collected with Survio (survio.com).

The majority of the questions in the survey are structured according to the Likert scale. The Likert scale presents a range of options for the respondent to choose from (McLafferty, 2010). The respondents were asked to what degree they agreed with something or to what degree they found a subject important. The use of a Likert scale gives ordinal data that can be tested statistically. The data was analysed with Excel and SPSS. For correlation tests a Fisher Exact test has been used. This test was chosen because it is more flexible than a Chi Square test when it comes to a minimum amount of cases per category.

103 respondents filled out the questionnaire. The average age of the respondents was 47 years. Of the 103 respondents 57 were male and 46 were female. This is 55% and respectively 45% of the total. 32 respondents have lived in the Uithuizen their whole life.

3.2.2 Interview

Information from the municipality of Eemmond collected by doing an elaborate interview. The interview in this research was a semi-structured interview. Semi-structured interviews offer participants to elaborate on topics which they find important (Dunn, 2005, in Clifford et al., 2010). There were predetermined questions but the participant was allowed to elaborate on topics that are important to the municipality. The questions were structured within the three themes that are used throughout this research.

An expert of the municipality of Eemmond agreed to participate with the interview. This is the 'Regisseur wonen en gebiedszaken' at the municipality. The interviewee is responsible for both making and executing regional planning policy. The interview has been conducted on the 11th of April 2017 in the entrance hall of the Province building of Groningen. The interview is analysed and coded with ATLAS.ti to understand which features of the project appear to be most important to the municipality.

3.3 Ethical Issues

In scientific research it is important to behave ethically. Not only because it is the 'right' thing to do, but also to protect the rights of involved individuals (Clifford et al., 2010). Furthermore it creates a favourable trust-based research environment for the future.

For both the questionnaire and the interview it was important to understand the position of the researcher in relation to the participants. The researcher can be regarded differently by different individuals. Factors like gender, job status and social class influence this. This 'positionality' influences the information given by subjects (Clifford et al., 2010). In case of the survey the positionality was particularly important to keep in mind. The researcher was raised in Uithuizen so some of the respondents might have recognized him. This factor could have had an influence on the collected data.

When conducting the interview and the surveys it was made clear that the results were processed confidentially and anonymously. The respondents of the survey were given the option to receive a copy of the research so that they can judge whether their answers are processed in a proper way.

Only one interview was conducted. So the information cannot be compared or verified by other sources. This could present a certain bias in the research. The interviewee was, however, an independent expert without any political connections to the plan.

4. RESULTS

4.1 General Opinion

Before elaborating on the results for each theme it is interesting to get a better understanding of the general opinion about the centre of Uithuizen is. The respondents have answered to what the extent they agreed with varying statements. The answers ranged from “Strongly disagree” to “Strongly agree”, the statements were respectively given scores from 1 to 5. By looking at the averages (Table 2) of these ordinal variables it possible to determine what most respondents answered and what the general tendencies are.

Statements about the appearance of Uithuizen	I am discontent with the current design of the Blink	I experience the Blink as boring	The centre needs improvement	I would visit the centre more if it had more appeal
Average scores of ordinal 5-point scale	3,65	3,87	4,09	3,70

Table 2 Average scores for statements about the appearance of Uithuizen. Source: Survey

The averages indicate that most people agree with the statements. Especially the statement that the centre is in need of improvement stands out. Approximately 80% agreed on this statement and it has a score of 4,09. Most people are discontent with current Blink which is main the shopping location. The overall opinion is not positive. The municipality is right to implement the Centrumvisie in this respect.

4.2 Heritage

One definition of heritage that is mentioned in this thesis is “*all elements that a society wishes to keep*” (Timothy & Boyd, 2003). In relation to heritage the respondents were asked to what extent they agreed with the statement that the Boterdiep should be re-opened. The answers were highly distributed. The average score for this question was 2,95.

It is interesting that the municipality seems to want to re-open the Boterdiep harbour despite the fact that the overall opinion of the inhabitants is neutral and even tends to disagreement. The representative of the municipality told that the plan for re-opening of the harbour was purely initiated by citizens in a participation session. Of the 86 respondents that were familiar with the plan, seven attended a participation session. What is stated previously indicates that the opinion about the harbour must be more positive for these seven respondents. The average score for these seven respondents alone is 3,14. A Fisher exact test was done to test if there is a correlation between participation and the desire for a re-opened harbour. The p-value was 0,543 (Appendix 2). There does not seem to be a correlation between these two variables. So inhabitants who participated actively do not necessarily want a re-opened harbour. Therefore, this research found little supporting evidence to confirm the point of the interviewee. The representative of the municipality did have relatively little to say about why they wanted re-open the harbour. The interviewee stated the following:

“Dus een belangrijke reden om het water terug te brengen is: het was er historisch, het past daar en dat is de reden waarom wij denken dat die sfeer weer terug komt”

The main reason for the municipality to reintroduce water in the city centre is connected to the theme of centre development. It purely follows from the notion that the ambience of Uithuizen will be enhanced. From the interview it seems that the aspect of tourism does not play a role for the municipality at all. The representative stated that tourism is such a small industry in Uithuizen that it is economically not feasible to make spatial interventions especially for that. But one of the spill-over effects of the Centrumvisie is that Uithuizen will become more attractive for tourists to visit. Which could prove to be an incentive for the municipality to further invest in tourism in the future.

It is remarkable that the inhabitants of Uithuizen do not seem to connect heritage to elements of the Centrumvisie. The inhabitants were asked to give an example of cultural heritage. Over half of the respondents filled out the "Menkemaborg". Others mainly named churches and the windmill. The Boterdiep was not named as heritage a single time.

4.3 Centre Development

When conducting the interview it became instantly clear that connectivity was one of most important aspects of the Centrumvisie. The municipality is very much aware of the increased mobility. Proximity has become less important than connectivity (Hajer & Zonneveld, 2010). The municipality seeks to improve the connectivity of Uithuizen so that it is easier to reach for people that do not live in Uithuizen. So the project does not only focus on enhancing the situation for the inhabitants but also for outsiders. People from outside of Uithuizen come to Uithuizen to spend their money. This could develop into a valuable asset for the economy of Uithuizen and the municipality of Eemsmond in general. By implementing this plan the competitive position of Uithuizen will be improved.

Connectivity is most important for the people that do not come from Uithuizen. This can be regarded as connectivity on a large scale. From the interview it seemed that connectivity on a smaller scale also seemed to be important. The interview indicates that once outsiders get to Uithuizen they find it hard to navigate through. The respondents of the survey were asked to what degree they agreed with the statement "I am satisfied with the connectivity of the centre". The majority, 58,2%, agreed with this statement and the average score was 3,43. For the inhabitants there does not seem to be a direct reason to improve the connectivity. So, the municipality is enhancing its connectivity to attract outsiders, so that they can spend money in Uithuizen.

Connectivity alone will not create an attractive centre. Successful policy should focus on creating attractive places of high quality (Hajer & Zonneveld, 2010). The municipality of Eemsmond acknowledges this need. Or as the interviewee put it:

"Het schud om die combi."

There are several elements that have proven to be valuable assets to a successful centre. It is interesting to see how these elements are perceived differently by both parties. The interviewee was asked which elements would be implemented in the plan. He replied by saying that elements like seating and trees would be decided on in the end-stage of the project. The inhabitants of Uithuizen were asked to what degree they found certain elements important. Remarkable is that the topics that the representative named as unimportant in this stage of the plan appear relatively important to the inhabitants (Table 3).

To what degree are these elements important to you	Horeca	Terraces	Public seating	Parking places	Trees	Connectivity amenities	Possibility to anchor boats in the new harbour
Average scores of ordinal 5-point scale	3,94	4,03	3,85	3,40	4,16	4,15	2,70

Table 3 Average scores for statements about the importance of centre elements that are selected from theory. Source: Survey

The following quote indicates that the municipality is aware of the phenomenon that is just described:

“De zorgen van burgers zitten vaak in praktische zaken.”

The score of 2,7 in table 3 is related to the plans for re-opening the Boterdiep harbour. It is remarkable this feature scores so low. Because the interviewee indicated that plans for re-opening the harbour were initially put forward by the local population. Political parties have, in addition to this, spoken in favour of the possibility to anchor boats in the future situation. It seems that the majority of the inhabitants is not in favour of this idea.

One of the reasons that municipality gives for re-opening the Boterdiep harbour is directly linked to waterfront development. By re-opening the harbour one does not only create an attractive body of water but it also concentrates traffic flows.

“Overal waar water is kun je niet lopen of fietsen.”

This is important for creating a uniform urban fabric as it is put in the theory. More people in a smaller space results in a better ambience. This is in line with what the inhabitants answered on the survey. The majority of the inhabitants would visit the centre more often if it had a better ambience.

4.4 Citizen Participation

The results of the survey are analysed first. Of the 103 cases 86 declared that they knew about the Centrumvisie project. So the majority of the respondents was familiar with the project. Only 7 of these 86 have actually attended a public participation meeting that was arranged by the municipality. This number may seem low. It is, however, to be expected that not all people participate in these meetings.

The survey contained five statements that related to citizen participation. The respondents were again asked to what extent they agreed with the statements on a five point scale. The statements have been tested with the Fisher Exact test to find out if the statements have a correlation with each other. Some interesting correlations have been found with a significance-level of 5% . There is, for example, a correlation between the statement “I actively participated in the project” and the statement “I think the municipality does enough to inform the public” (Table 4). This correlation could seem logic. People who invest more time in participation might know better how to get access to information about the project from the municipality.

	1	2	3	4	5
1 I actively participated in the project	-	0,021	0,249	0,062	0,446
2 I am sufficiently informed about the project	0,021	-	0,000	0,000	0,007
3 I am content about the way I am informed about the project	0,249	0,000	-	X	0,026
4 I think the municipality does enough to inform the public	0,062	0,000	X	-	0,000
5 I think that the municipality takes recommendations of citizens in account	0,446	0,007	0,026	0,000	-

Table 4 P-value results of the Fisher Exact test for each statement related to citizen participation. X could not be calculated by SPSS

It must be noted that there is rather large group for both statements that answered “Neutraal”. Because of this there is already is a large corresponding group which does not have a meaningful influence on the results.

Another interesting result is that there is no correlation between statement one and five. It is apparently not the case that there is a significant correlation between actively participating and thinking that the municipality takes recommendations in account.

By conducting the interview it was attempted to find out what the viewpoint of the municipality is on participation. What stands out most is the focus of the municipality regarding participation. The Centrumvisie has a strong focus on the involvement of entrepreneurs. The municipality aims to create a sustainable climate for entrepreneurs to operate in. They encourage the entrepreneurs to combine marketing efforts so that the competitive position of Uithuizen will be improved. By doing this, Eemsmond takes on an offensive strategy (Albrechts, 2006) for revitalising the centre. So participation from entrepreneurs appeared to be of significant importance.

The representative of the municipality argues that a functioning centre starts with the investments and participation of entrepreneurs. He, however, also underlines the relevance of public support from inhabitants. He declares that both entrepreneurs and inhabitants are of importance.

“Tegelijkertijd moet er ook draagvlak zijn bij de bewoners. Anders heb je ook een probleem.”

In order to fully understand the participation dynamics it is important to know how the participation process went according the municipality. Several participation meetings were held to inform the public and let them come forth with proposals. In the first place the municipality only invited inhabitants that live on the Blink. Later in the process all the inhabitants were invited by means of adverts. Entrepreneurs, inhabitants and the municipality have discussed the project in these meetings.

When the respondents of the survey were asked if they were content about the way they were informed the answers were again highly distributed. The inhabitants do not all agree with this statement even though all inhabitants were invited to participate.

The process of participation did not go flawless. The interviewee stated that people are initially enthusiastic about participating but afterwards do not actively participate. Inhabitants also tended to only agree with people they know.

5. CONCLUSION

The aim of this thesis was to research and describe the public dynamics of the Centrumvisie project and to see whether the desires and expectations of the inhabitants of Uithuizen correspond with ideas and motivations of the municipality of Eemmond. The collected quantitative and qualitative primary data allowed a thorough analysis.

It is hard to say if there is a clear conflict or consensus about the implementation of the Centrumvisie. The Centrumvisie is a project that entails several different elements that will influence Uithuizen and the region as a whole. In this case there is no absolute truth but a situation with many different views and opinions. Still there are general tendencies that correspond or that are remarkably different.

There is, first of all, a consensus about the need for improvement of the centre. The inhabitants, the municipality and the entrepreneurs all agree that something has to happen to make Uithuizen more attractive and to improve its competitive position.

There seems to be a discrepancy between the opinion of the inhabitants of Uithuizen and the plans of the municipality in relation to the re-opening of the Boterdiep harbour. The municipality favours this idea while the opinion of inhabitants is highly distributed. Heritage and especially heritage tourism does not seem to play a significant role in the plans for the Centrumvisie, despite the fact that the heritage sector is growing (William & Lew, 2015).

The inhabitants and the municipality have a different focus in relation to aspects of centre development. The municipality tends to focus more on broader elements that influence the region as a whole like, for example, connectivity and competitiveness. Inhabitants think practical matters like trees and benches are more relevant. The parties do, however, both acknowledge the importance of all the spatial interventions Bauckman (2016) describes that could enhance the quality of the centre of Uithuizen.

Citizen participation is a topic with conflicting interests. All inhabitants were invited by the municipality to participate in order to create as much public support as possible. However, the inhabitants did not participate actively. This is in line with Callahan (2007). At the same time the participants were discontent with the participation process. The municipality acknowledges the importance of participating with entrepreneurs (Albrechts, 2006).

Even though there is a consensus about the existence of the project there still are many differing viewpoints on a smaller scale. The results of this thesis could provide an incentive for the municipality to further investigate the social dynamics surrounding the Centrumvisie, because it is clear that not everyone agrees with each other about all topics of the plan. Quoting the representative of the municipality one last time proves that reaching a consensus about all aspects of the project will remain a complicated task for the municipality in the future.

“Je bent altijd op zoek naar groot draagvlak. Maar dat gaat gewoon niet altijd lukken. Echt niet.”

6. REFERENCES

- Albrechts, L. (2006). Bridge the Gap: From Spatial Planning to Strategic Projects. *European Planning Studies*. 14(10), 1487-1500.
- Arnstein, S. R. (1969). A Ladder Of Citizen Participation, *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216-224.
- Baukamn, S. (2016). Canal oriented development as waterfront place-making: an analysis of the built form. *Journal of Urban Design*. 21(6), 785-801.
- Berman, T. (2017). *Public Participation as a Tool for Integrating Local Knowledge into Spatial Planning*. Cham: Springer.
- Blake, J. (2000). On Defining the Cultural Heritage. *The International and Comparative Law Quarterly*, 49(1), 61-85.
- Brabham, D.C. (2009). Crowdsourcing the Public Participation Process for Planning Projects. *Planning Theory*. 8(3), 242-262.
- Bolt, A. (2000). *Groot fotoboek van Uithuizen*. Warffum: Sikkema.
- Callahan, K. (2007). Citizen Participation: Models and Methods. *Government Performance*. 30(11), 1179-1196.
- Carmora, M., Tiesdell, S., Heath, T. (2010). *Public Spaces - Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design*. Amsterdam: Elsevier.
- Castells, M. (1996). *The Rise of the Network Society. - Economy, Society and Culture*. Oxford: Blackwell.
- CBS (2016). Kerncijfers Buurten en wijken. Geraadpleegd op 21-05-17 via:
[http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83487 ned&D1=0-1,3-4,11,31,3335,77,80,90,93,99,101,104&D2=4442&VW=T](http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83487%20ned&D1=0-1,3-4,11,31,3335,77,80,90,93,99,101,104&D2=4442&VW=T)
- Cheshmehzangi, A. (2015). The Reinvention of Liveability in Public Places: Interaction Mapping Analysis of Central Nottingham's Improved Walkability. *Journal of Human Behaviour in Social Environment*. 25(5), 426-440.
- Clifford, N., French, S., Valentine, G. (2010). *Key Methods in Geography*. SAGE Publications Ltd: Thousand Oaks.
- Cohen, E. (1988). Traditions on the Qualitative Sociology of Tourism. *Annals of Tourism Research*. 15(1), 29-46.
- Edelenbos, J. en R. Monnikhof (1998). *Spanning in interactie: een analyse van interactief beleid in lokale democratie*. Den Haag: Instituut voor Publiek en Politiek.
- Edelenbos, J., H. Klaassen, L. Schaap, N. Karsten en K.M. Tan (2005). *Burgerparticipatie zonder verantwoordelijkheid*. Den Haag: Instituut voor Publiek en Politiek.
- Davies, W.K.D (2015). *Theme Cities: Solutions for Urban Problems*. London: Springer.

- Dinjens, M. (2010) Burgerparticipatie in de lokale politiek. Een inventarisatie van gemeentelijk beleid en activiteiten op het gebied van burgerparticipatie. Amsterdam: Instituut voor Publiek en Politiek.
- Gehl, J. (2010). *Cities for People*. Washington DC: Island Press.
- Gemeente Eemsmond (2016). *Plan Centrumversterking Uithuizen*. Groningen: G2K.
- Graaf, L.B. (2007). *Gedragen Beleid*. Delft: Eburon Uitgeverij.
- Graham, B., Ashworth, G.J., Turnbridge, J.E. (2000). *A geography of heritage: power, culture and economy*. London: Arnold.
- Hajer, M., Zonneveld, W. (2010). Spatial Planning in the Network Society-Rethinking the Principles of Planning in the Netherlands. *European Planning Studies*. 8(3), 337-355.
- Harvey, D.C. (2001). Heritage pasts and heritage presents: Temporality, meaning and the scope of heritage studies. *International Journal of Heritage Studies*. 7(4), 319-338.
- Harvey, D.C. (2008). The History of Heritage. In Graham, B., Howard, P. (Red.), *The Ashgate Research Companion to Heritage and Identity*. pp 19-37, Hampshire: Ashgate Publishing Limited.
- Hendriks, C.M., Dryzek, J.S., Hunold, C. (2007). Turning Up the Heat: Partisanship in Deliberative Innovation. *Political Studies*, 55(1), 362-383.
- Holt-Jensen, A. (2009). *Geography - History and Concepts: A student's Guide*. 4th Ed. London: Sage Publications.
- Houwelingen, P., Boele, A., Dekker, P. (2014). *Burgermacht op eigen kracht? Een brede verkenning van ontwikkelingen in burgerparticipatie*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Larkham, P.J. (1995). Heritage as planned and conserved. In Herbert, D.T. (Red) *Heritage, Tourism and Society*. pp 85, London: Mansell.
- Lowenthal, D. (2006). Natural and Cultural Heritage. *International Journal of Heritage Studies*. 11(1), 81-92.
- McCannell, D. (1976). *The Tourist: A new theory of the leisure class*. London: MacMillan.
- McLafferty, S.L. (2010). Conducting Questionnaire Surveys. In: N. Clifford, S. French & G. Valentine (Red.) *Key Methods in Geography (77-88)*. London: Sage Publications.
- Michels, A. (2012). Citizens Participation in Local Policy Making : Design and Democracy. *International Journal of Public Administration*. 35(4), 285-292.
- Michels, A., Graaf, L.B. (2010). Examining Citizen Participation: Local Participatory Policy Making and Democracy. *Local Government Studies*. 36(4), 477-491.
- Reinders, R., Knol, E., Leusen, M., Musschenga, T., Hillenga, M., Woud van der, A. (2016). *De Atlas van Beckeringh - Het Groninger Landschap in de Achttiende Eeuw*. Zwolle: Wbooks.
- Rob (2010). *Vertrouwen op democratie*. Den Haag: Raad voor het openbaar bestuur.

Sanoff, H. (2005). Community participation in riverfront development. *CoDesign*. 1(1), 61-78.

Sijstma, F.J., Werner, G.J., Broersma, L.B. (2008). *Recreatie en toerisme in het Waddengebied - Toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden en hun effecten op economie, duurzaamheid en identiteit*. Oosterend: Van der Eems.

Timoty, D.J., Boyd, S.W. (2003). *Heritage Tourism*. Edinburgh: Pearson Education Limited.

Willems, W.H., Unesco, Schaik, H.V., International Council on Monuments and Sites (2015). *Water & Heritage; Conceptual and Spiritual Connections*. Leiden: Sidestone Press.

Williams, S., Lew, A.A. (2015). *Tourism Geography: Critical understanding of Place, Space and Experience*. 3rd edition. London: Routledge.

Whyte, W.H.U.P (1980). *The Social Life of Small Urban Spaces*. Washington DC: Conservation Foundation.

Whyte, W.H.U.P. (1988). *City: Rediscovering the center*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Images:

Frontpage: <http://www.dvhn.nl/groningen/Centrumplan-moet-van-Uithuizen-h%C3%A9t-%E2%80%98Hart-van-Hoogeland%E2%80%99-maken-21382132.html>

Figure 1: Oud Uithuizen (2016). Geraadpleegd op 21-05-17 via: <http://ouduithuizen.nl/>

Figure 2: Mapio (2017). Geraadpleegd op 21-05-17 via: <http://mapio.net/s/44213442/>

7. APPENDICES

7.1 Questionnaire survey

Enquête Centrumvisie Uithuizen Toelichting

Beste respondent,

Voor mijn opleiding Sociale Geografie en Planologie aan de Rijksuniversiteit Groningen doe ik onderzoek naar de verwachtingen en wensen van inwoners van Uithuizen met betrekking tot het plan om het centrum te vernieuwen. Het plan gaat over de herontwikkeling van het centrum van Uithuizen. Het doel van het project is om Uithuizen bereikbaarder en aantrekkelijker te maken. De verlenging van het Boterdiep is bijvoorbeeld onderdeel van het project van de gemeente Eemsmond.

De enquête heeft 11 vragen. Het kost maximaal 5 minuten om de vragen te beantwoorden. U kunt uw keuze aangeven door de witte bolletjes in te kleuren. De enquêtes worden niet gepubliceerd en geheel anoniem verwerkt. De resultaten zullen enkel worden gebruikt voor dit wetenschappelijke onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen. U bent vrij om op elk moment te stoppen met het invullen van de enquête.

Met vriendelijke groet,

Oscar Kamminga

Student Sociale Geografie en Planologie, Rijksuniversiteit Groningen

.....

Enquête Plan Centrumversterking Uithuizen Vragenlijst

Vraag 1

Wat is uw geslacht?

- Man
- Vrouw

Vraag 2

Wat is uw leeftijd?

.....

Vraag 3

Hoe lang woont u al in Uithuizen?

.....

Vraag 4

Bent u bekend met het Plan Centrumversterking Uithuizen?

- Ja
- Nee

Indien "Nee", ga dan verder naar vraag 7

Vraag 5

Hoe heeft u kennis genomen van het Plan Centrumversterking Uithuizen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- Dagblad van het Noorden
- Ommelander Courant
- Internet
- Van horen zeggen
- Inspraak avond bijgewoond
- Anders, namelijk .....

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

Burger Participatie

Vraag 6

	Helemaal niet mee eens			Helemaal mee eens	
Ik heb mij actief bezig gehouden met het project	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben voldoende geïnformeerd over het project.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben tevreden over de manier waarop ik ben geïnformeerd over het project.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat de gemeente voldoende doet om de burgers te informeren.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik heb het gevoel dat de gemeente iets doet met de suggesties van inwoners.	☐	☐	☐	☐	☐

Uitstraling

Vraag 7

	Helemaal niet mee eens			Helemaal mee eens	
Ik ben ontevreden met de huidige inrichting van de Blink.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ervaar de Blink als saai.	☐	☐	☐	☐	☐
Het centrum van Uithuizen is toe aan verbetering.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou eerder het centrum bezoeken als het gezelliger was	☐	☐	☐	☐	☐

Voorzieningen

Vraag 8

	Helemaal niet mee eens			Helemaal mee eens	
Ik ben tevreden met de voorzieningen in het centrum.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik verwacht dat er door het project meer voorzieningen zullen komen.	☐	☐	☐	☐	☐

Bereikbaarheid

Vraag 9

	Helemaal niet mee eens			Helemaal mee eens	
Ik ben tevreden met de bereikbaarheid van het centrum.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben tevreden met de parkeervoorzieningen in en rondom het centrum.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind dat de Blink opengesteld moet worden voor auto's.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik ben bang dat door het project de bereikbaarheid van winkels in het geding komt.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik zou graag parkeerplekken hebben op de Blink.	☐	☐	☐	☐	☐

Erfgoed en Identiteit

Helemaal niet
mee eens

Helemaal
mee eens

Vraag 10

Ik wil graag water terug op de Blink

Het historisch karakter van het dorp moet hersteld worden.

Uithuizen heeft nog veel cultuurhistorisch erfgoed

Vraag 11

Kunt u een voorbeeld noemen van cultuurhistorisch erfgoed in Uithuizen?

.....

Kunt u aangeven hoe belangrijk u de volgende elementen vindt in een vernieuwd centrum?

Vraag 12

Heel
onbelangrijk

Heel belangrijk

Horeca

Terrassen

Banken in de openbare ruimte

Parkeerplaatsen

Bomen

Bereikbaarheid van voorzieningen

De mogelijkheid om boten af te meren in de haven

.....

Dit is het einde van de enquête

Hartelijke dank voor uw medewerking!

7.2 Statistics SPSS

Chi-Square test: Attended participation meeting vs. Desire for a re-opened Boterdiep.

	Value	DF	Asymtotic significance	Exact Sig. (two sided)	Exact Sig. (one sided)	Point Probability
Pearson Chi- Square	3,478	4	0,481	0,501		
Likelihood Ratio	4,402	4	0,354	0,537		
Fisher's Exact Test	3,204			0,543		
Linear by Linear	0,125	1	0,724	0,796	0,414	0,097
N Valid cases	103					

7.3 Interview Guide

Interview Guide - Plan Centrumversterking Uithuizen

Interviewer: Oscar Kamminga
Geïnterviewde: Jan Paul van den Berg

Introductie

- Voorstellen
- Inleiden onderwerp
- Waar wordt het onderzoek voor gebruikt
- Tijdsduur: +- 45 minuten
- Toestemming vragen voor opname
- Erop wijzen dat het volledig vrijwillig is en dat de participant op elk moment kan stoppen wanneer hij dat wil

Inleidende vragen

- Kunt u iets over uzelf en uw functie binnen de gemeente vertellen?
  - En binnen het project
- Kunt u vertellen wat het project inhoud?
- Wat is het doel van het project?

Bereikbaarheid

- Waarom is de bereikbaarheid zo'n belangrijk speerpunt van het project?
- Zoals het nu lijkt gaat een groot deel van het project voorlopig nog niet door. Heeft dit invloed op bereikbaarheid die wordt geprobeerd te bereiken in dit project?
- Wordt het plan dan in de toekomst voortgezet?
- Denkt u dat de bevolking de aanpassing te wille bereikbaarheid ter harte neemt?
  - Bv. Weg bij Rank
  - Omgekeerde rijrichting
  - Parkeerplaatsen op de Blink

Erfgoed

- Welke rol speelt cultuurhistorie in het project?
- Waarom is er voor gekozen om de oude elementen terug te laten komen en te behouden?
  - Heeft dat ook iets met toerisme te maken?
  - Een uit ogend dorp maar nieuw ontwikkeld
  - Wat betekend dat voor bewoners?

Waterfront development

- Hoe is de gemeente van plan om het centrum aantrekkelijker te maken?
  - Kunt u voorbeelden noemen van ingrepen op bijvoorbeeld de Blink?
- Wie is de doelgroep voor het aantrekkelijk maken van het centrum? (Bevolking/Toeristen)
- Hoe belangrijk is toerisme voor Uithuizen?

Citizen Participation

- Hoe worden inwoners van Uithuizen op de hoogte gesteld van het project?
- Hebben burgers ook inspraak in het project?
  - Hoe worden burgers betrokken?
  - Wat wordt met de voorstellen gedaan?
  - Kunt u een voorbeeld noemen van een voorstel die is gedaan door bewoners en die nu ook daadwerkelijk wordt geïmplementeerd?
  - Wordt er in die werkgroepen onderscheid gemaakt tussen bewoners en ondernemers?
- Denkt u dat bij dit project de inwoners tevreden zijn over de manier waarop ze worden betrokken?

7.4 Transcript

Interview Jan Paul van den Berg, regisseur Wonen & Gebiedszaken

Duur: 55:37 min.

O: Kunt u iets over uzelf en uw functie binnen de gemeente vertellen?

JP: Ik ben Jan Paul van den Berg. Ik ben regisseur Wonen & Gebiedszaken. Ik ben officieel zelfs beleidsregisseur en ik ben verantwoordelijk voor aan de ene kant de beleid kant van wonen en ruimtelijke ordening en tegelijkertijd ben ik verantwoordelijk voor de uitvoeringskant. Maar in de zogenaamde opdrachtgeverssfeer. Bijvoorbeeld: wij hebben een werkorganisatie, Deal, die de vergunningen doet. Daar ben ik opdrachtgever van. Ik wil hier niet heel lang wat over zeggen. Maar stel je eens voor, jij vraagt een vergunning aan.

O: Ja

JP: Dan komt hij via het omgevingsloket daar terecht en hij wordt daar getoetst aan het bestemmingsplan. Als hij voldoet aan alle eisen en past binnen het bestemmingsplan dan krijg je gewoon een vergunning zonder dat ik hem terug zie. Tenzij, het een politiek gevoelig dossier is. Dan krijg ik hem terug of ik krijg hem als er een aanvraag is die niet past binnen het bestemmingsplan en als dan feitelijk de vraag is "Wil de gemeente überhaupt meewerken aan de afwijking".

O: Om het passend te maken?

JP: Ja. Dat is mijn kant van de organisatie. Maar tegelijkertijd gaat het organisatie-technisch gezien. In het begin werd een dossier elke keer heen en weer gesleept tussen Delfzijl en Eemsmond. Maar dat heb ik zodanig weten te structureren dat een dossier daar begint, ook het inboeken, en eindigt gewoon bij ons in het archief. Dus ik probeer gewoon de processen zo goed mogelijk te laten lopen. Vier jaar geleden was de standaard dat geen enkele vergunning binnen acht weken afgehandeld kon worden omdat dat dossier elke keer heen en weer moest. Dus ook met dat soort procesmatige zaken hou ik me bezig.

O: De Centrumvisie is dus zo politiek gevoelig dat u eraan werkt?

JP: De Centrumvisie, dat is gewoon echt een van de projecten die binnen mijn club zit. Er is binnen de Eemsdelta, dus de samenwerking tussen Eemsmond, Delfzijl, Appingedam en Loppersum, een woon en leefbaarheidsplan gemaakt. Dat plan van de vier gemeenten heeft aangegeven hoe wij onze toekomst zien. Een van die onderdelen, er zitten natuurlijk meer onderdelen in; wonen, zorg, scholen, noem het allemaal maar op, een van de onderdelen was detailhandel. Binnen het woon en leefbaarheidsplan is afgesproken dat detailhandel zou gecentreerd worden op een aantal plekken. Voor Delfzijl in Delfzijl zelf. Voor Appingedam in Appingedam en voor de gemeente Eemsmond in Uithuizen. Zodat de detailhandel op andere plekken, onder andere in Uithuizermeeden, dus feitelijk opgegeven zou worden. En daarmee lag er meteen de opgaven om ervoor te zorgen dat de detailhandel in Uithuizen ook toekomstbestendig is. Nou dan heb je allemaal van die containerbegrippen hè. Wat is dat dan "toekomstbestendig". Dat weet niemand hè. Niemand weet hoe de detailhandel wereld er over tien jaar uit ziet.

O: Ja dat is natuurlijk niet te voorspellen.

JP: Dus het is ook niet zoets dat het een eenmalig iets is. Want de wereld verandert altijd. Dit heb jij waarschijnlijk niet meegemaakt, maar vroeger had je van die SRV-wagens. Dat waren gewoon rijdende winkels die door het dorp reden. Je had de melkboer, die haalde de lege flessen op en die zette de volle flessen bij de deur. Vervolgens zag je een normale detailhandel en nu zie je de webwinkels opkomen. In plaats van dat de melkboer de pakken melk bij de voordeur neerzet, zou het zomaar kunnen zijn dat jij de melk besteld via internet en dat die voor de deur wordt gezet.

O: Dat is nu eigenlijk het al het geval hè met het bestellen bij supermarkten.

JP: Ja, dus die toekomstbestendigheid dat heeft altijd een beperkte scope. Hetzelfde geldt voor ondernemers. Als jij een ondernemer bent en je wilt investeren in een winkel, dan hoop je die investering te doen en dat het over dertig jaar nog steeds een goede is. Maar de meeste ondernemers doen investeringen met een scope van een jaar of tien. In een jaar of tien moet je de meeste centen wel terug kunnen verdienen. Als jij een huurcontract afsluit is het meestal voor vijf jaar. Als je een investering doet in je winkel moet je de vloerbedekking en de etalages allemaal maar terugverdienen in tien jaar tijd.

O: Ja ja precies.

JP: Sommige ondernemers dachten in het verleden een mooi pensioen te hebben, maar dat viel tegen. Dus dat kan ook. Maar over het algemeen, als jij er geen vertrouwen in hebt als ondernemer om een investering te doen dan doe je het niet. Hetzelfde is, als je weet dat de gemeente met plannen bezig is maar je weet niet waar het heen gaat, dan stel je je investering uit. Als jij een huis hebt en je krijgt te horen dat de gemeente misschien langs komt om je huis te kopen en te slopen voor een weg en je zit nog met de twijfel of je er een nieuwe Cv-ketel in moet zetten, dan stel je dat uit. Dus wil je uiteindelijk investeringen uitlokken en daarmee werkgelegenheid en toekomstbestendigheid, dan moet je helder zijn over wat je gaat doen. Want als je dat niet doet dan gaat iedereen op zijn handen zitten. Dat is de ene kant van de medaille. En hetzelfde is ook als je wel helderheid geeft en je zegt "maar het gaat pas over vijf jaar gebeuren", dan denkt iedereen van het zal wel.

O: Dan denkt iedereen ook " ik ga het uitstellen ".

JP: Ja. En tegelijkertijd, want dit is aan de ondernemerskant, waarom heb je die ondernemers nodig? Zonder ondernemers heb je geen detailhandel. Je kunt als gemeente 180.000 plannen, maar als die plannen niet leiden tot de gedachte bij die winkeliers dat ze er een boterham mee kunnen verdienen. Dan kun je je wel op je kop gaan slaan. Dus de vraag of het een goed plan is of niet, kun je in ieder geval beantwoorden voor de ondernemers. Als op basis daarvan de ondernemers durven te investeren, conform het plan, dan is het een goed plan.

O: Dus de doelgroep van het plan is dus ook in eerste instantie de ondernemers?

JP: Als je praat over het centrum, over de detailhandel, dan is de doelgroep de ondernemers. Politiek is dit gevaarlijk zeg ik meteen. Want dat willen we allemaal niet hè. Want het gaat om die bewoners. Maar tegelijkertijd gaat het ook om die bewoners. Want zonder winkels hebben die bewoners er ook geen fluit aan.

O: Het is niet aantrekkelijk als het leeg is natuurlijk.

JP: Ja, dan heb je er met z'n allen niks aan.

O: Dus eigenlijk is er een soort gradatie. Eerst focussen op de ondernemers en de bewoners die krijgen profijt van?

JP: Ja ja. De keerzijde is: als je een plan samen met ondernemers en de ondernemers vinden het fantastisch, maar de bewoners komen niet want die zien het zelf niet zitten. Dan houdt het heel snel op want dan komen die ondernemers erachter dat ze dus geen centen verdienen, gaan ze failliet en dan hebben we alsnog leegstand. Dusss, komtie, die ondernemers zijn essentieel over hè, zien zij het ook en gaan ze investeren. Tegelijkertijd moet er ook draagvlak zijn bij de bewoners op het moment dat het er is. Anders heb je ook een probleem.

O: Ja

JP: En dat is ook ongeveer hoe de samenwerking is verlopen. Dus in eerste instantie hebben de overheden samen gezegd: wij willen - dit zijn politieke keuzes he - de winkels centreren in Uithuizen. Hoop frustratie bij andere dorpen, want onze winkels gaan weg. En dan moet je politiek gaan uitleggen dat je dat doet om te zorgen dat je niet nog vier winkeltjes hebt die het niet redden en dat je dan helemaal niks meer hebt. Dus dat je van Uithuizen naar Uithuizermeeden, dat is een klein stukkie, dat je in geval op korte afstand veel voorzieningen hebt in plaats van allemaal niks meer. Ja, daarvan merk je wel dat dat politiek amper uit te leggen is.

O: Het lijkt niet een hele reële keuze.

JP: Nee, maar men ziet het ook niet zo. En op het moment dat de voorzieningen uit Uithuizermeeden weg zijn en vervolgens wegvallen in Uithuizen, dan roept iedereen moord en brand want je hebt niks meer in de buurt. Maar op het moment dat voorzieningen verdwijnen uit Uithuizermeeden en blijven in Uithuizen is het een schande, want de politiek heeft er hè voor gezorgd dat die voorzieningen uit Uithuizermeeden verdwijnen en hè dat ze niks meer hebben. En dat je daarmee het raakvlak voor het hele gebied probeert in stand te houden door te centreren. Dat wordt niet snel zo ervaren.

O: Hoe zit het met het draagvlak voor het project?

JP: Nou daar komtie, het is feitelijk al wat ik zeg, het draagvlak onder de andere dorpen als je gaat vragen: vind je het goed dat de gemeente zoveel investeert in Uithuizen? Dan ik je op een briefje geven, Dan wordt er gewoon geroepen: "Belachelijk". Een hoop mensen zullen het veel te veel geld vinden omdat ze zich ook niet realiseren wat er gebeurt als ze het niet doen. En dat gaan ze ook niet meemaken, want als het goed is gaat het goed. Nog erger als het wel verkeerd gaat dan heb je echt een probleem want dan roepen ze: we hebben niks meer. En dat zal nog steeds kunnen, want niemand kan garanderen dat detailhandel het red hè. Niemand gaat je dat garanderen. Dat kun je niet. Hetzelfde is, en dat is misschien nog een veel groter maatschappelijk en politiek probleem. De geldstromen bij de overheid zijn zo ondoorzichtig geworden en met zoveel regeltjes dat men er géén biet van begrijpt. Want het feit dat je als overheid pas structurele begrotingsaanpassingen mag doen als je structurele inkomsten hebt en incidentele investeringen, met incidenteel geld mag doen. Nahh Ik durf te wedden dat 99% misschien wel 100% van de mensen het gewoon niet begrijpt. Zelfs raadsleden begrijpen het niet. En hoe werkt dat? De gemeente heeft op een gegeven moment Essent aandelen verkocht. Essent hè, ooit had je gemeentelijke

energiebedrijven. Die zijn allemaal overgenomen. Dat is een grote club geworden: Essent. Aandelen die zijn dus op een geven moment verkocht. Toen hebben alle gemeenten heel veel geld op de rekening gekregen, want die Essent aandelen waren uiteindelijk veel geld waard. En dat geld zit in de reserves. Op het moment dat je structureel zegt. Hè stel je eens voor ik ga structureel zorgen dat mensen een hogere uitkering krijgen.

O: Ja.

JP: Dat kan helemaal niet want dat is incidenteel geld wat je hebt. Eenmalig heb je die aandelen verkocht dus je moet het incidenteel uitgeven.

O: Dus je kan alleen maar uitgeven wat je structureel binnen krijgt?

JP: Ja, en op het moment dat je structureel meer geld uit het gemeentefonds krijgt hè om dingen te doen of om de WOS inkomsten verhoogd en daarom meer inkomsten krijgt, dan mag je dat structureel inzetten in je begroting. Maar dit Essent geld, zeg maar waar het centrum door gefinancierd is, is eenmalig geld en dat mag je ook maar eenmalig uitgeven. Dit begrijpt niemand. Dus iemand die van buitenaf er naar staat te kijken. Die zegt zo: belachelijk, dan gaan ze in Uithuizen zoveel geld investeren in het centrum terwijl de huishulp van mijn moeder weg wordt gehaald.

O: Ja dat is natuurlijk heel moeilijk over te brengen.

JP: Valt niet uit te leggen.

O: Hoe hebben jullie dan geprobeerd om dat wel te doen. Je moet het toch op een of andere manier de burgers erbij betrekken denk ik?

JP: Jawel, maar goed, mensen zien die verschillende geldstromen niet. In mijn ogen, met de huidige regelgeving ga je het ook niet uitleggen. We zijn het wat dat betreft in Nederland wel heel ver doorgeslagen als het gaat over regeltjes. En dan kun je gaan proberen om dat aan mensen uit te leggen en ik merk ook wel af en toe dat politici het proberen. Maar hetzelfde is misschien even: die Griekenland discussie. Het geld dat naar Griekenland gaat is formeel een lening. De kans is aanwezig dat we hem niet terug krijgen. Dus dan gebeurt er wel wat met je begroting maar het is bijvoorbeeld geen geld watje anders in de zorg had kunnen stoppen. En op die manier moet je af en toe ook maar als overheid naja gewoon de kop van jut, dan moeten mensen maar piepen dat ze het belachelijk vinden. Want uiteindelijk gaat het er wel om dat diezelfde mensen die langer thuis moeten wonen. Als je die voorzieningen niet meer in de buurt hebt, heb je helemaal niks.

O: Dus het grote deel gaat er wel op vooruit.

JP: Uiteindelijk is de politieke keuze om het te doen om het beter te maken voor de hele gemeenschap, maar dat lang niet iedereen het ziet, dat moet je maar accepteren. Met de huidige regelgeving. Ik kan het al amper uitleggen. En dan zit ik af en toe ook nog een keer met een communicatiespecialist te praten en die zit me dan aan te kijken: ja Jan-Paul hoe moet ik dat dan gaan vertellen dan?

O: Wordt er dan vanuit de gemeente niet geprobeerd om bijvoorbeeld om informatie over het project zelf te verstrekken?

JP: Nee, maar dan krijg je dus. Maar dan bedoel ik even van; het is vanuit het geld denken van mensen. Met geld kun je allemaal dingen doen hè. Als jij geld op je rekening hebt kun je ermee op vakantie en je kunt een dure tv kopen en je kan ook zeggen ik ga het uitsmeren ver twintig jaar zodat ik meer terrasjes kan pakken of whatever. Maar goed, bij de overheid zit keuze wat je met geld doet aan zoveel regels gebonden dat dus niet alles kan. Dat is één aspect van draagvlak hè. Mensen die zien het geld op een andere manier. Een ander deel van het draagvlak is: draagvlak vinden voor het project. Dat is begonnen met de handelsvereniging. Zo van als we de ondernemers niet enthousiast en meekrijgen dan heb ik al een verkeerde start. En dezelfde discussie heb je met zo'n Blink. Ik heb het ook veel eens met de deuren dicht tegen een aantal politici gezegd. Jullie kunnen wel vinden dat het een geweldig plan is om de Blink volledig autovrij te maken en jullie kunnen wel vinden dat mensen best dertig meter moeten kunnen lopen of honderd meter moeten kunnen lopen om die winkel te bereiken. Maar als die winkelier daarmee het gevoel heeft dat hij geen boterham kan verdienen dan gebeurt het niet. Ook al heb je gelijk. Dus we zijn begonnen met de ondernemers. Die meekrijgen. Daar zaten natuurlijk ook andere spanningsvelden onder. Alle ondernemers hebben ook een eigenbelang, een eigen winkeltje, een eigen vaste positie, een eigen pension wat erin zit en alles wat erbij hoort. Tussen het spanningsveld van bijvoorbeeld centreren van winkelgebied. Waar doe je dat dan? Want aan de Hoofdstraat-West heb je ook winkels. En uiteindelijk moet je wel een keuze maken: waar wil je een kernwinkelgebied. En daar moet je ook op acteren. Hetzelfde geld weer, als je het roept en je doet het vervolgens niet dan heeft het geen zin. Na een aantal overleggen over visies kwam dus uit: het kernwinkelgebied moet komen van de AH tot aan de Blink. De rest is geen kernwinkelgebied meer. Een andere discussie. Moeten de winkels op de andere plekken dan ook weg? Nee, als die willen blijven zitten. Scapino, als die wil blijven zitten aan de Hoofdstraat-West dan beslis zelf maar. Alleen wat je natuurlijk hoopt is dat als een ondernemer komt voor een herinvesteringsvraagstuk dat hij zich af gaat vragen: zit ik wel op de goede plek of wil ik er ook tussenin zitten?

O: Dus eigenlijk wordt het gewoon aantrekkelijk gemaakt voor ondernemers om zich in het centrum te vestigen?

JP: Nou daar kun je op twee manieren naar kijken. Als een ondernemer uit zichzelf verzint dat hij erheen kan, dan gaat het goed hè want dan gaat hij zelf investeren hè. Er zijn ook gemeentes die met droge ogen roepen: nee dan moet je een pot geld hebben en mensen gaan verleiden en verlokken. Maar eigenlijk dus gewoon de portemonnee trekken om een winkel te verplaatsen, dat kan ook. De vraag is alleen: gaat die ondernemer nou verplaatsen omdat hij een zak met geld krijgt of gaat hij nou verplaatsen omdat hij gewoon alleen doet vanuit zijn eigen motivatie omdat hij daar een goede boterham kan verdienen en op een andere plek niet. Dat is een discussie waar wij niet uit gaan komen. Beide kan ik volledig verdedigen zeg maar even.

O: Maar de Aldi wordt toch wel een soort van gestimuleerd om te verplaatsen?

JP: Ja, maar het begint met het feit dat de Aldi zelf moet willen. Op het moment dat je tegen Aldi gaat zeggen: je moet dit en dat, dan gaat het nooit goed. Dus het begint met die Aldi en al die supermarkten die moeten toekomst zien in het plan en toekomst zien in hun eigen onderneming en toekomst zien in de investering die ze gaan doen. Vervolgens zeg je als overheid: jullie willen dit, dit is het plan en hoe gaan we dit inpassen. De gemeente gaat zorgen voor investering in de openbare ruimte, want bereikbaarheid en parkeren en dat soort zaken moeten ook allemaal geregeld zijn. Maar de supermarkten moeten

investeren in de vastgoedposities. Wij gaan de Jumbo niet betalen om hun winkel uit te breiden. Dat moeten ze zelf verzinnen. Als ze daar geen brood in zien moeten ze dat gewoon niet doen.

O: Misschien ook niet raar dat het vanuit hunzelf moet komen.

JP: Ja, en wat je dan vaak ziet in dat soort processen met dezelfde ondernemers. Eerst roepen ze dat ze van alles en nog wat willen en dan wordt een plan vastgesteld. En dan gaan ze het omdraaien: jullie willen toch dat ik vertrek. Neeeee, jullie wouden vertrekken. Dat is het onderhandelingsmoment dat erin zit, want ze proberen van hun probleem ons probleem te maken en kijken hoeveel geld ze kunnen beuren. Kijk draagvlak heeft allemaal variaties. Hetzelfde geld voor de bewoners. Bewoners, die aan de Blink wonen, die vinden het fijn wonen want zitten lekker dicht bij het centrum en de winkels. Maar tegelijkertijd willen ze niet wakker liggen van het laden en lossen. Maar het vervelende is, een winkel krijg je alleen maar vol als je er wel met vrachtwagens komt.

O: Zijn alleen de burgers die aan de Blink wonen erbij betrokken?

JP: Nee, in eerste instantie hebben we gezegd: we gaan de bewoners van de Blink uitnodigen. We hebben een aantal mensen eruit gehaald want je kan niet met iedereen tegelijk plannen maken. Waar we gevraagd hebben: willen jullie in afstemming met jullie medebewoners h  plaats nemen in een werkgroep. Mensen roepen ja en doen nee. Ze gaan er wel in zitten maar stemmen vervolgens niet af. Of alleen met hun vrienden. Dus als je op een gegeven moment een tussenstap hebt ga je vervolgens de bewoners van de Blink allemaal uitnodigen om te vertellen waar je staat. En dan krijg je vervolgens te horen dat mensen helemaal niet weten wat er speelt.

O: Dus vanuit de gemeente is er wel initiatief genomen om iedereen er bij te betrekken?

JP: Ja, maar wel weer een bepaalde verhouding. Kijk als je werkgroep maakt en je gaat er tien winkeliers inzetten en twee bewoners, ja dan h  dan wordt de mening van de winkeliers doorgedrukt. Dus wij hebben ook gezocht naar een balans tussen bewoners en winkeliers. Voor beide moet het wel passend zijn. En tegelijkertijd kun je nooit met allemaal tegelijkertijd om tafel. Dus dan nodig je ze nog steeds allemaal uit en als iedereen dan enthousiast is versus h  de zorgpunten die op tafel komen, die neem je dan weer mee in de verdere uitwerking. Dus dat is constant een wisselwerking. Hetzelfde voor het tweede plan. Op een gegeven moment hebben we iedereen uitgenodigd.

O: Iedereen die wil?

JP: Iedereen die wil komen die komt maar.

O: In hoeverre hebben burgers en ondernemers inspraak in dit project?

JP: Het woord echt inspraak dat is al al.. Het belang van de een is soms tegenstrijdig aan het belang van de ander. H  dus op het moment dat je praat over de bevoorrading van de Jumbo. Op het moment dat hij blijft zoals hij is dan heb je geen doorgang h  naar de Blink. Elke plek waar je hem heen zet gaan mensen er last van krijgen. Dus je kunt wel ophalen wat mensen vinden en kijken of je oplossingen kunt vinden die zo weinig mogelijk mensen hinderen of die door zoveel mogelijk mensen gedragen word, maar het gaat je nooit lukken om iedereen te vriend te houden in het centrum.

O: Zijn er wel voorstellen die door de bewoners zijn gedaan die nu ook geïmplementeerd worden.

JP: Feitelijk zijn de voorstellen die nu hè. Die groene en die blauwe Blink, die zijn gewoon binnen de werkgroep gemaakt. Daar is geen politicus mee bezig geweest. Vervolgens ga je ermee naar buiten en dan merk je dat die blauwe Blink ehh heel veel mensen zien dat wel zitten. Sommige mensen denken terug aan de tijd dat ding er nog was. Toen was het water nog vies dus toen stonk het. Dat soort opmerkingen worden dan gemaakt. Sommige mensen gaan weer op de toer zitten van: belachelijk veel geld en dat kun je beter uitgeven aan de zorg. Of uiteindelijk vinden ze het plan best goed maar vinden ze het belachelijk dat er zoveel geld uitgegeven word. Honderd mensen vragen is honderd meningen en je probeert de algemene mening zo goed mogelijk op te halen, maar die hoor je wel over het algemeen. Men is toch bezig met de plannen. Dus dat is het ook allemaal niet, maar in de detaillering: waar komt zo`meteen het laden en lossen, waar komen die parkeerplekken, voor wie dan, hebben de winkeliers straks nog voldoende uitstallingsruimte voor hun borden buiten de deur hè kan dat allemaal nog, wordt er zo meteen niet te hard gereden en krijgen we geen doorgaand verkeer. Vaak zitten de zorgen van burgers veel meer in de praktische zaken. En dat is de uitwerking waar we nu nog mee verder moeten. De contouren van het plan staan er al.

O: Denkt u dat de burgers tevreden zijn met de manier waarop ze zijn betrokken en inspraak hebben gehad?

JP: Dat vind ik lastig te zeggen. We hebben er geen enquête onder gedaan en het woord inspraak is ook weer zoïets hè, wat is dat dan? Op het moment dat je, dit is misschien wel een klassieke vraag die erachter zit, als je met iedereen bij elkaar gaat zitten hè. Als jij met dertig vrienden bij elkaar gaat zitten en je roept: nou wat zullen we gaan doen en we moeten met elkaar eens worden voor we het gaan doen, dan gaat het niet gebeuren. Er staan altijd, tussen haakjes, leiders op die het voortouw nemen. die gaan dan mensen roeren, van dat vinden we ook of juist niet. Feitelijk is dit dus gewoon hetzelfde. Hetzelfde is ook, op een gegeven moment wil je ook niet bij elkaar blijven zitten: nee je wil weg want we moeten vanmiddag wel wat gedaan hebben. Op het moment dat je maar door blijft kletsen met z'n allen en er gebeurd niks dan gaat het ook niet goed. Als jij op een gegeven moment te horen krijgt dat misschien de ingang van het laden en lossen van de Jumbo verplaatst wordt naar onder je slaapkamerraam dan vind je het prima dat er even over gediscussieerd wordt maar je wil ook gewoon weten waar je aan toe bent. Komt dat ding er nou wel of niet. "Ja we zijn nog aan het praten", "Ja maar nu kan ik m'n huis niet verkopen want die koper wil ook weten wat er gaat gebeuren".

O: Maar de hoofdlijnen van het plan staan nu al vast?

JP: De hoofdlijnen van het plan staan nu al vast.

O: Want in de raadsvergadering van 30 maart werd er de voorkeur uitgesproken voor de A2 variant.

JP: Ja unaniem de A2 variant. En wat ik heel mooi vond om te zien was dat partijen die niet zo voor waren, SP, dat zij toch in het belang van de regio omdat we toch wel vooruit moeten zeggen we niet dat we blij zijn met het feit dat er auto's terugkomen op de Blink, maar we moeten wel vooruit.

O: Ik heb de raadsvergadering teruggekeken en het viel mij ook op dat iedereen wel positief was.

JP: Om eerlijk te zijn denk ik dat mede om het feit dat we gaan herindelen dat dat ook wel er toe heeft geleid naar de gedacht: als we het nu niet doen, gebeurt het nooit. Dus dat kan best mee hebben gespeeld, maar zo'n gevoel heb ik wel. Dat we als we niet waren gaan herindelen dat misschien de raad of een aantal partijen had gezegd: nouuu nu nog niet. Waaant geen draagvlak in onze achterban of er is altijd wel iets. Ook draagvlak kan weer ontstaan door externe factoren zoals een herindeling. Dat men toch zegt: leuk, maar als we gaan wachten op de nieuwe gemeenteraad met de nieuwe gemeenteraadsleden uit Bedum, Winsum en de Marne die zullen misschien de urgentie om bij ons wat te doen nog minder relevant vinden dus laten we dat risico maar niet nemen.

O: Ja precies. In de vergadering kwam ook naar voren dat heel veel partijen voor waren voor aanlegmogelijkheden voor boten in het Boterdiep. Is dat dan ook iets wat dan nu ook in het plan komt?

JP: Dat blijft nu het aparte. Het water terug brengen op de Blink. Dat is niet gedaan omdat we denken dat de winkeliers zo veel omzet gaan halen omdat mensen daar met een bootje aan gaan leggen. Want die omzetten moeten komen mensen die uit de regio komen, mensen die hier wonen en die met de auto over het algemeen de boodschappen gaan doen. Als er toevallig een bootje aanlegt en die mensen geven ook nog een twintig euro uit, dat is natuurlijk dikke mooi maar dat gaat natuurlijk voor winkels niet op. Om het maar even plat te zeggen. Want feitelijk is het belangrijkste element van het water is het sfeer-element. Ik weet niet of ik dat al een keer gezegd heb: Maar als jij aan het hoge der A gaat staan, wat ik al zei als je dat helemaal dicht flikkerd en je gooit er stenen in, dan merk je dat het niet klopt. Als je er water hebt liggen met kades dan klopt het in één keer weer hè, die verhouding. Dus tussen de bebouwing, de weg en het water. Als de sfeer klopt, heb je ook het gevoel: hier wil ik zijn. Hetzelfde is met restaurants. Sommige restaurants zal wel heel goed eten zijn, maar op het moment dat de sfeer er niet is loop je door. Maar je komt toch om het eten?

O: Maar dat is zeker wel een belangrijke factor.

JP: Hetzelfde is met kopen. En je kan natuurlijk zeggen: iemand die een pen wil kopen koopt een pen. Maar nog steeds, als je ergens niet zo graag bent. Als je ergens prettig bent dan ga je er toch graag sneller even heen. Zo bizar is ons centrum. Dus een belangrijke reden om het water terug te brengen is: het was er historisch, het past daar en dat is de reden waarom wij denken dat die sfeer weer terug komt.

O: Dus eigenlijk is dat cultuurhistorisch element gewoon puur voor de sfeer?

JP: Ja, het is helemaal niet functioneel water. Dan heeft het voor een deel ook nog een functionaliteit. Overall waar water is, kunnen geen mensen lopen en fietsen. Dit klinkt misschien heel raar, maar dat betekent dat je de verkeersstromen bundelt op een relatief smal strookje en als je met vijf man over een smal strookje loopt dat lijkt het sneller druk dan dat je met vijf man op een gigantische plein zit. Dit verjaardagsfeestje idee. Als je met vijftien man in een klein kamertje zit, is het heel gezellig in bomvol. Maar als je met vijftien man in een veel te grote zaal zit. Dan denk je zo van: wat een kille bedoeling hier. Hetzelfde! En dan even jouw vraag hè over de politieke partijen die die bootjes terug willen. Nou dat is dan politiek. Het is in mijn ogen niet functioneel. Nou als er bootjes zijn kan het best functioneel zijn, maar - heel erg plat gezegd - voor die paar tientjes van toerisme moet je dan een half miljoen uitgeven om een brug te veranderen.

O: Hoe belangrijk is toerisme voor Uithuizen?

JP: Nou nee, dat was een beetje de gedachte van het plan. Als je er water hebt liggen en de brug bij de Snik kunnen nog geen boten onder door. Dat betekent niet dat je alsnog over twee jaar die brug bij de Snik, met een subsidie om toerisme te halen hè, zou kunnen aanpakken. Het hoeft niet morgen. Niks gaat in één keer. En en en nog erger. Als die brug bij Snik eruit ligt en je hebt nog geen nieuwe brug, dan is dat deel van Uithuizen redelijk onbereikbaar. Dus heel logisch gezien zou je misschien eerst de doorgang naar de Molenerf willen hebben voordat je überhaupt besluit om die brug bij de Snik eruit te mikken. Dus je moet ook niet alles tegelijk willen. Maar de politiek is daar niet zo van hè. Die willen meteen dingen meegeven. Dus nu is er mee gegeven: ga toch kijken naar die bruggen. Nou dat gaan we dan doen. Want ook dat is draagvlak hè. Want als iedereen met een rotgevoel zit omdat die bootjes er niet kunnen komen, heb je ook geen draagvlak. Dan kunnen wij honderdduizend keer kletsen met elkaar zo van: nou ja die winkel draait er geen haar beter op. Daar gaat het ook niet om. Het is ook gewoon gevoel met z'n allen. Dat mensen het kennelijk raar vinden om water neer te leggen waar geen bootje kan liggen. "Dat is zo stom!", "Dat is zo veel geld weggegooid!", nou dat is dan dus geen draagvlak.

O: Een deel van het project gaat nu niet door.

JP: Op korte termijn niet.

O: Dus het idee is wel dat het op lange termijn doorgaat?

JP: Niet een idee. Dat zit al in het ontwerp-bestemmingsplan dat dat een eis is. Als die supermarkten ook maar één meter willen bewegen dan moet die doorgang er komen. En nou die supermarkten gaan bewegen. Die kunnen zich niet veroorloven om nooit meer wat te doen.

O: De Aldi moet binnenkort wel weg ja.

JP: De Lidl moet ook, de Jumbo moet ook en we zijn al aan het praten met de AH aan de andere kant. Dus dat worden concurrenten. En je blijft alleen maar bij als je jezelf verbeterd hoor. Dat is de gedachtegang met de manier waarop we er mee bezig zijn, we gaan het niet afdwingen. Dat we zeggen: nu moet het. Maar tegelijkertijd schep ik de kaders wel hè. Van dit is het plan, als jullie wat willen moet het daar binnen passen.

O: Het plan is ook om de bereikbaarheid van Uithuizen te verbeteren.

JP: Ja.

O: Wat betekent het voor de bereikbaarheid dat een deel van het plan nog niet gerealiseerd gaat worden.

JP: Nou in eerste instantie is dat de reden waarom we zeggen: daarom willen we die auto's op de Blink hebben. Met doorgaand verkeer over de Blink met langsparkeren. Want als je die doorsteek niet hebt. Hoe goed is je Blink dan bereikbaar? Dat is de reden waarom we zeggen: wil je die winkeliers een boterham kunnen geven, vinden we dat het wel moet.

O: U had het vorige keer ook over het hoefijzer patroon. Maar die blijft nu eigenlijk bestaan zoals hij is toch?

JP: Nee, niet helemaal. Als je ook over de Blink kunt rijden en dan links af. Dus omgedraaid hè, de Hoofdstraat-Oost in. De rijrichting wordt óók omgedraaid. En dan krijg je dus dat bezoekers meteen het centrum in kunnen en meteen de winkels in kunnen. In plaats van dat ze eerst de Zuiderstraat in geloodst worden en denken van waar ga ik nou heen.

O: Hoe denkt u dat de bevolking deze aanpassingen in centrum gaat opnemen?

JP: Dat is iets wat we zo meteen natuurlijk vanzelf gaan ontdekken. Want een van de politieke vragen was: als de doorsteek naar het Molenerf er wel is, mag de Blink dan weer afgesloten worden? Daar wens ik de toekomstige raadsleden veel succes, met die vraag. Het voordeel is dan heeft de Blink al een paar jaar gefunctioneerd op die manier. Dan weet je precies wat iedereen ervan vind. Dus of de pleuris breek uit. Dat iedereen roept: jullie zijn hartstikke gek geworden, want dat is hartstikke handig. Of er is een meerderheid die zegt van: dat plan dat er toen was met de Blink nou hè allemaal niet handig. Dat zien we dan wel. Dan heeft het ook een tijdje gefunctioneerd en dan kun je zien hoe belangrijk men het vind.

O: Dat zou je wel kunnen zien als één van de voordelen van een modulair plan.

JP: Ja we zien het vanzelf. En we blijven erbij, ook zo'n plan wat we nu misschien heel normaal vinden. Over vijf jaar denken misschien wel dat moet echt anders hoor. Dat gaat gewoon gebeuren. Zoals jij nu ook kleding hebt die vijf jaar geleden hebt gekocht die je nu echt niet meer gaat aantrekken omdat je denkt zo van: echt niet!

O: Daar heeft u wel een goed punt ja. Ik was ook benieuwd naar de situatie bij de Rank. Gaan ze daar nu daadwerkelijk een nieuwe weg maken? Gaan ze de Rank weghalen en daar echt een nieuwe doorsteek naar de parkeerplaats maken?

JP: Dat zou een optie kunnen zijn. De optie die we het liefst hebben. Is een weg waar nu het kassablok van de AH zit, om daar de parkeerplaats op te kunnen.

O: Oke, precies ja. Het hele AH gebouw gaat dan weg?

JP: Nou dat blijft dan de vraag hè. Misschien houden ze het wel alleen bij het lage deel. Dus ehh dat hangt ook af van wat Weesies wil.

O: Ja.

JP: Of wat de nieuwe supermarktondernemer wil. Hè, want dat pand. Supermarkten als je dat bekijkt is natuurlijk. Ja eh ik zeg het gewoon maar even. Dat is gewoon oude troep. Dus mijn inschatting is dat al daar een nieuwe supermarktondernemer komt. Dat hij dan zegt: nou eh met dat gebouw kan ik niks.

O: Ja.

JP: Dat is mijn inschatting. Maar goed, uiteindelijk ga ik daar niet over. Dat dat dat is ehhehh zo meteen wat een nieuwe supermarkteigenaar moet zeggen. En daar komt hetzelfde weer hè. Afhankelijk van wat een nieuwe supermarkteigenaar wil, zullen we kijken hoe we die ontsluiting gaan doen. Maar die ontsluiting moet er komen, van het parkeerterrein.

O: Is dat ook op korte termijn of is dat op lange termijn.

JP: Dat hangt weer af van het tempo waarin hè bijvoorbeeld als een nieuwe supermarkteigenaar zich meldt. We zijn in gesprek op het moment. Het hangt ook af van het tempo waarmee diegene tot zaken komt met de huidige supermarkt eigenaar. Daar gaan wij niet over.

O: Nee nee, dat is natuurlijk privaat.

JP: Dus als die twee vijf jaar lang niet tot zaken komen, dan gaat er vijf jaar niks gebeuren.

O: Ja, meer kun je toch ook niet echt doen?

JP: Nou technisch gezien zou je kunnen gaan zeggen: we gaan onteigenen en eh van alles en nog wat. Nou dat eheheehhh. Één we hebben de centen er niet voor en twee is dat niet de manier waarop we inzetten. Het zou kunnen zijn dat dat lang duurt, dat kan. De keerzijde is ook, dat als dat lang duurt, betekend dat de kans dat de Jumbo hè, want de Jumbo en de AH, zijn concurrenten van elkaar. Die zitten in hetzelfde marktsegment. Dus als de AH op zijn gat blijft zitten, is de Jumbo sneller geneigd om te kijken of hij die markt kan pakken. Je kan alleen maar markt pakken als je je positie verbeterd. Ze kunnen die positie alleen maar verbeteren (AH) als wij die doorgang krijgen.

O: Dat is wel het spelletje hè. Want de Jumbo die die die wordt er gewoon beter van.

JP: En zo moet je het ook blijven doen. Du moment je probeert als overheid te roepen: het moet en het moet en het moet. Dan zal ik achterover hangen van: jullie moeten wat, kom maar! Dan ga je problemen opwerpen van: dat pand, ik krijg er niet genoeg voor en die verbouwing kost zo veel en wat heb je er dan voor oveeer.

O: Ja precies, maar waarom is het belangrijk dat bereikbaarheid zo'n groot speerpunt in het project is?

JP: Omdat de klanten... Het aantal klanten dat op de fiets vanuit Uithuizen komt is maar heel klein. Uithuizen heeft een regiofunctie. En heel erg plat. Mensen die in Zandweer komen die ehehehhh.. Die zullen niet op de fiets hun boodschappen doen. Naja een enkeling misschien.

O: Ja.

JP: Maar het merendeel komt gewoon met de auto. En daarom is bereikbaarheid van belang. En dan is het nog steeds zo. Mensen die weten hoe ze er moeten komen, die vinden hun weg wel hè. Die die weten het parkeerterrein aan de Noorderstraat wel te vinden. Die weten ook dat ze door de Zuiderstraat heen moeten hè. Om daar via de Leeuwstraat eruit geloodst te worden. Eheheheh dus daar beginnnen ze al niet aan. Ze pakken wel een andere route. Maar iemand die in Loppersum zit en die voor het eerst bij ons komt, die heeft een huis gekocht en die komt bij ons voor het eerst buurten om te kijken hoe het zit met de winkels, en die komt aanrijden zoals het nu gaat met die kapotte klappaal en die kale Blink en die gaat de Zuiderstraat in eheheheheh en vervolgens rijdt hij toch de Hoofdstraat in te rijden hè. Dan ziet hij een AH en denkt: waar moet ik nou parkeren?

O: Ja ja precies.

JP: En hij heeft ook door om op een duur bij de leeuwstraat linksaf te gaan. Dan denkt hij: wat is dit voor raar dorp.

O: Heeft Uithuizen veel concurrentie als kerngebied?

JP: Nou Loppersum. Daar is één AH gekomen en die draait als een tierelier. En voor de rest zijn de concurrent eheheh Appingedam, Delfzijl, Winsum en Groningen. En daarmee hoor je mij niet zeggen dat de mensen die in Uithuizermeeden wonen heel erg snel in Winsum hun boodschappen gaan doen. Maar op het moment dat er geen voorzieningen meer zijn hè: en toen?

O: Ja nouja ik ook wel mensen uit Warffum die die

JP: Ja die kunnen makkelijker naar Winsum misschien dan Uithuizen, die hebben een keuze.

O: Ja precies ja.

JP: Dus uiteindelijk hè aan de randen van dat gebied. Daar wordt de keuze gemaakt waar je het makkelijkst je auto kwijt kunt, er sfeer is en dat er ook voldoende voorzieningen zijn want anders heeft het geen zin. Nee, je rijdt niet alleen voor dat pennetje naar Uithuizen. Dan denk je: ohja de Hema zit er ook en ik moest nog sokken kopen en ik moest nog eh ehhhheh ik wou nog even langs de Aldi want dat is ook zo handig hè want is ook zo handig hè één keer in de twee week die bulk en ohja die AH zit er ook want ik wil ook nog een paar lekkere dingetjes hebben. Het schud om die combi.

O: Ja. Zou u een paar eh voorbeelden kunnen noemen van wat er allemaal nog meer wordt gedaan om het centrum aantrekkelijker te maken? Om het bijvoorbeeld meer sfeer te geven?

JP: Nou één van de dingen die ook op de rol staat, is het feit dat de winkeliers gezamenlijk zullen zorgen dat ze marketing beter voor elkaar hebben. Ehmhm daar zijn de winkeliers nog niet heel erg goed in. Als je al praat over eh een gezamenlijk marketing fonds dan is de helft in één keer niet thuis.

O: haha ja.

JP: En als er een Website gemaakt moet worden hè dan zitten ze de gemeente aan te kijken van: wil je meebetalen? Terwijl uiteindelijk de website natuurlijk pas zin heeft als hij, bij wijze van spreken, dagelijks wordt geüpdatet. Want het heeft helemaal geen zin als het een eenmalig ding is die je niet aanpast.

O: Ja ja.

JP: Dus daar moet je als winkelier ook zelf het nut van inzien om daar in te investeren. En zolang winkeliers dat niet zien, kun je ze misschien wel helpen door ertegenaan te duwen. Maar zolang hun eigen intrinsieke motivatie er niet is, dan kun je als gemeente roepen als een gek, maar dan gebeurt er niets hoor. Hetzelfde geldt voor de openingstijden hèhè. Niet alleen in eh eh eh Uithuizen dat zie ook in Paddepoel hè om je maar even een voorbeeld te geven. Daar zijn discussie over openingstijden. Wat ik... Ik begrijp best voor sommige winkeliers dat het heel lastig is. Want als jij op zondag open moet is er weer een dag van de week weg. Zeker als kleine winkel. Maar de keerzijde is ook dat de klanten met name die van wat verder weg komen. Als die aankomen, omdat ze s'ochtends vroeg zijn hè om negen uur en dan is driekwart van de winkels niet open en een paar wel. Dan baal je al een stekker.

O: Ik heb het zelf ook vaak in Uithuizen gehad.

JP: En dat is ook. Als ik twijfel, wel of niet. Nou dan denk ik hè ehheh ze zullen hier wel pas om tien uur open zijn dus eerder ga ik maar niet. Want anders werkt het niet. Dus dan kun je je afvragen waarom ben je überhaupt om negen uur open. Voor dat ene uur hè. Wij hopen dat die winkeliers toch met z'n allen

verzinnen dat die gelijke openingstijden. Dat ze elkaar toch gaan opzoeken. En eh eh eh winkeliers die zijn het allemaal eens dat de uitstraling goed moet zijn en noem het maar op. En op het moment dat je h eh eh bij de Hema binnen loopt en je staat bij de worstafdeling of bij de taartafdeling en er staat een bordje: van twaalf tot twee gesloten. Want dan zijn we lunchen. En bij de sokkenafdeling hèhèhè de rest van de Hema is om negen uur open maar bij de sokkenafdeling staat: vanaf tien uur geopend. En en weer een afdeling die is om vijf uur dicht en de ander om zes uur. Als je dat doet in één Hema dan durf ik je te wedden dat SBS nieuwe die staat te filmen. Zo van: ze zijn hier helemaal hè gek geworden!

O: Het is geen gek voorbeeld, want zo is het nu dus wel in Uithuizen.

JP: Ja zo is het dus wel! En ehh eh daarmee ga ik niet zeggen dat het gaat lukken om het allemaal gelijk as gaat trekken. Maar ik denk dat je bepaalde venstertijden, dus ook gezamenlijke marketing kunt uitdragen. Zo van: als je komt hè op doordeweekse dagen tussen tien en vijf zijn we állemaal open. Die herkenbaarheid is zóó belangrijk.

O: Ja want ik denk ook dat dat bijvoorbeeld ook Groningen meer aantrekkelijk maakt.

JP: Jaaa en en en. Hier heb je natuurlijk af en toe ook een winkel die dicht is maar je hebt hier zoveel winkels zitten dat als je even doorloopt dan kom je ook wel een tegen waar je wel terecht kunt.

O: Die luxe is er niet in Uithuizen.

JP: Ja die luxe is er in Uithuizen niet. Dus dan moet je je nog sterker positioneren, dus dat is van enorm belang om dat op te pakken. Maar dat is géén overheidstaak.

O: Nee

JP: Dat is echt een winkelierstaak.

O: Lopen de ondernemers dus achter qua marketing?

JP: ehh naja. Dat dat dat.. Probeer het maar even wat diplomatieker uit te drukken. Kennelijk zien ze de urgentie toch nog onvoldoende in. Ze hebben op zich al hun eigen problemen om hun winkel te runnen hè want dat is het ook.

O: Ja.

JP: Een ander punt is de sfeer van de gevels. Smaken verschillen maar eh eh ik noem het maar even de horizontale architectuur van het voormalige ABN-AMRO pand hè. Dat is eh eh eh.. Dat wordt niet door iedereen als even fraai ervaren. Laat ik het maar zo zeggen.

O: De meningen zijn vrij negatief over het algemeen?

JP: Dus mooi zou zijn als die gevels aangepakt worden. Maar het vervelende is de vereniging van eigenaren, dan moet je alle eigenaren mee hebben. Dan moet je als je wat wil hè, als je écht wat wil, dan moet je misschien zelfs alle hypotheekverstrekkers mee hebben hé.

O: Ja ja, die hebben daar natuurlijk een aandeel in.

JP: Jaha, Want die hebben natuurlijk een hypotheek verstrekt op een geheel met een exclusief gebruik van een deel. Maar als je het geheel gaat wijzigen moet je ze wel allemaal even meerekenen.

O: Ze moeten natuurlijk wel weten dat het ten goede gaat.

JP: Ja, en dan heb je altijd nog een paar mensen die zeggen ik zie het nut er niet van in en ik heb er geen zin in en dan heb je al een probleem. Dus de gedachte dat je al overheid voor elkaar krijgt dat je iedereen meekrijgt. En de huurders en de eigenaren en de geldverstrekkers. Wie je ook maar tegen komt hè. Om iedereen gelijk naar zo'n pand te laten kijken en ook veel te gaan investeren he. Want de portemonnee trekken hè: denken ze nou waarom?

O: Ze moeten ook nog allemaal een beetje hetzelfde willen.

JP: Ja, gaat ja niet lukken. Gaat je gewoon niet lukken. Dan kun je als gemeente zeggen dan gaan we wel de portemonnee trekken. Dan gaan wij het wel betalen. Dan is de kans al een stuk groter. Maar dan heb je ook nog altijd dwarsliggers hé. Want die heeft ruzie met die en die vind het goed dús ik niet. Zo gaat het wel. Maar even positiever. Wat is de kans die we zo meteen zien. We hebben nu lopen drukken bij de nationaal coördinator dat de versterkingsonderzoeken van de panden die plaats vinden in Uithuizen versneld uitgevoerd gaan worden voor de Blink. Zodat.. Aan de ene kant hopen we natuurlijk dat die panden hartstikke veilig zijn en dat er niks hoeft te gebeuren. Maar als ze dan toch niet veilig zijn en versterkt moeten worden. Dan gaan we kijken of we van de nood een deugd kunnen maken. Want niemand de versterking aan de binnenkant hebben hè. Dus dan zal de buitenkant versterkt moeten worden. En als je dat direct kan combineren met het mooie plaatje. Dan maak je van de kans gebruik. En hetzelfde is op het moment dat je die gevels aan wil pakken en je moet er met een grote kraan aan de slag terwijl er net water gegraven is en je amper werkruimte hebt en er kan niemand langs, dat is ook niet heel handig.

O: Nee nee dat klopt.

JP: Of nog erger. Dat die bestrating naar de Filistijnen is zodra die kranen weg zijn. Dus ook die match proberen we te maken.

O: Dus dat die gevels ook nog eerder aangepakt gaan worden?

JP: Ja. Of zodanig gefaseerd dat het mee kan en je er geen last van krijgt. Dat zou een mooie uitdaging worden hoor. Want tussen willen en doen zit ook nog een paar.

O: Zijn er verder nog ruimtelijke elementen in het centrum?

JP: Nahh je krijgt straks een discussie over veiligheid. Overal langs de Havenweg kunnen de kinderen zo het water indonderen, maar er gaan überhaupt mensen roepen dat er hekken moeten komen zodat de kinderen niet in het water donderen.

O: Ik heb bijvoorbeeld ook wel eens gehoord van een jongen die in het Boterdiep is verdronken. Daar denken mensen dan wel aan.

JP: Ja maar nee maar. Hetzelfde hier in Groningen hè. Hier afgelopen jaar eh eh eh twee keer. Dus dat soort discussies gaan we gewoon krijgen. We gaan discussies krijgen over hoe je het gaat doen ten

opzichte van hoe je het gaat doen met het centrum bereikbaar houden. Nou mooie klus. Maar dat is allemaal uitvoeren.

O: Komen er nog andere elementen zoals meer groen of meer zit plek?

JP: Nouja ook daarvoor geldt. Ga je tussen het water en de bebouwing ook nog groen, of bomen, neerzetten. Nou daar gaan de bewoners van de appartementen wat van vinden. "Ja dan ben ik de zon kwijt enzo". En anderen vinden het fantastisch. Dus al die discussie gaan we allemaal nog krijgen.

O: Dat wordt dan ook in de toekomst beslist in werkgroepen bijvoorbeeld.

JP: Ja, maar ook nog steeds. Je kunt het nooit iedereen naar z'n zin maken. Dus je zult voor- en tegenstanders krijgen voor bepaalde oplossingen. Als je geen enkele boom er neerzet. Dat dat dat gaat niemand goed vinden. Als je er heel veel bomen neerzet, dan gaan ook heel veel mensen problemen mee hebben.

O: Dat zijn dus ehh geen dingen waar nu al concreet bij nagedacht is?

JP: Nee dat is zo meteen die uitwerking hè. Ga je met mensen aan tafel om zo veel mogelijk draagvlak te krijgen. Maar uiteindelijk worden het toch politieke keuzes. En het is altijd makkelijker als negen van de tien voor zijn. Dus daar zoek je naar. Je bent altijd op zoek naar groot draagvlak. Maar dat gaat gewoon niet altijd lukken. Echt niet. Hetzelfde is: waar een boom staat kan niet geparkeerd worden. Ook die discussie ga je krijgen. Hoeveel parkeerplaatsen gaan er nou komen? Hoeveel bomen? We gaan het allemaal meemaken. Hetzelfde is: dan zijn er parkeerplaatsen en dan komt er een aanvraag voor een invalideparkeerplaats van één van de bewoners. Was dat dan de bedoeling? Allemaal leuke discussies die we zo meteen gaan krijgen.

O: Ja precies ja. Dan weet ik genoeg denk ik.

JP: Ja? Mooi. Dan geef ik je nu je telefoon terug en ik hoop dat ik je een beeld heb kunnen geven van het hele project.

O: Ja! Heel erg bedankt voor uw tijd.